



Aili Tervonen

## *Muuttuva musiikkimaailma*

NFT-tekniologiasta uusia ansaintamalleja musiikoille?

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi YAMK

Musiikin tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

31.5.2022

## Tiivistelmä

Tekijä:	Aili Tervonen
Otsikko:	<i>Muuttuva musiikkimaailma</i> NFT-tekniologiasta uusia ansaintamalleja musiikkialalle?
Sivumäärä:	62 sivua + 1 liite
Aika:	31.5.2022
Tutkinto:	Musiikkipedagogi YAMK
Tutkinto-ohjelma:	Musiikki
Suuntautumisvaihtoehto:	Musiikkipedagogi YAMK
Ohjaaja:	Annu Tuovila, MuT

---

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tuoda tutuksi NFT (non-fungible token) -teknologia. Musiikkialalla on huomattavissa, että koko ajan pienempi joukko muusikoita pystyy kaupallistamaan oman toimintansa kannattavasti. NFT-tekniologian kautta muusikot voivat saada oikeudenmukaisemman korvauksen tekemästään työstä. Tässä työssä tutkittiin, mitä asioita muusikon tulee oppia hyödyntääkseen NFT-tekniologiaa sekä millaisia uusia palveluita muusikot tarvitsisivat NFT-tekniologian käyttöönoton tueksi.

Laadullinen tutkimusaineisto muodostui teemahaastatteluista sekä kokeilun aikana pidetystä työpäiväkirjasta. Kokeilussa toteutettiin ammattimuusikolle NFT-teoksen julkaisu. Työpäiväkirjaan kirjattiin ylös ne huomiot työvaiheista, jotka vaativat erityistä ohjausta. Tämän aineiston avulla pystyttiin löytämään asiat, jotka muusikon tulisi oppia hyödyntääkseen NFT-tekniologiaa toimeentulossaan. Näiden teemojen ympärille rakentuivat myös ne uudet palvelut, joita muusikko tarvitsisi NFT-tekniologian käyttöönotossa. Aineiston analyysi toteutettiin aineistolähtöisen sisällönanalyysin avulla.

Tutkimuksen keskeiset tulokset korostavat vaatimusta uuden tiedon oppimisesta. Jotta muusikko voi hyödyntää NFT-tekniologiaa toimeentulossaan, tulee hänen oppia virtuaalivaluuttojen käyttö. Muusikon tulee muun muassa oppia, miten avata virtuaalivaluuttalompakko sekä miten ostaa virtuaalivaluuttoa. Virtuaalivaluuttojen käyttö osana muusikoiden toimeentuloa vaatisi myös muusikoille suunnattuja palveluita. Uusien palveluiden tulisi tukea muusikoita virtuaalivaluuttoihin liittyvissä kysymyksissä sekä antaa tukea NFT-teosten ideoimiseen.

Opinnäytetyön avulla pyritään antamaan tietoa NFT-tekniologiasta muusikoille sekä avaamaan keskustelua aiheen ympärille. Työn tuloksia voivat hyödyntää esimerkiksi muusikot ja musiikin koulutusohjelmat. Opinnäytetyöni on tarkoitettu muusikon tueksi ensimmäisten NFT-teosten julkaisua varten.

Avainsanat: NFT-tekniologia, lohkoketjuteknologia, muusikon ansaintamallit

## Abstract

Author: Aili Tervonen  
Title: *The Changing World of Music*  
New Earnings Models through NFT technology?  
Number of Pages: 62 pages + 1 appendices  
Date: 31 May 2022

Degree: Master of Music  
Degree Programme: Music  
Specialisation option: Music Pedagogue  
Instructor: Annu Tuovila, DMus

---

The aim of this Master's project is to raise awareness of NFT (non-fungible token) technology. In the music industry, a small number of musicians can commercialise their activities profitably. Through NFT technology, musicians could receive a fairer compensation for their work. This study explores what knowledge and skills musicians need to learn to utilise NFT-technology and what kinds of new services they would need to support the adoption of NFT technology.

The qualitative research material was collected through a half-structured thematic interview and a work journal held during practical development work. Publication of an NFT product created by a professional musician was part of the practical development work. The journal includes observations on which phases of the publication of an NFT product require special guidance. With this material, it was possible to identify the things that musicians should learn to make use of NFT technology in their work. The new services that musicians would need in the introduction of NFT technology were also built around these themes. The analysis of the data was carried out with the help of material-based content analysis.

The key results of the study highlight the requirement of learning new information. For musicians to be able to utilise NFT technology to generate income, they must learn about the use of virtual currencies. Musicians should learn, among other things, how to acquire a virtual currency wallet and how to buy virtual currency. The use of virtual currencies as part of the livelihood of musicians would also require services for musicians. The new services should support musicians in questions related to virtual currencies and support the conceptualisation of NFT works.

The purpose of the project is to provide musicians with information on NFT technology and to initiate discussion on the topic. The results of the work can be utilised by individual musicians and music education programmes. I hope my project will support musicians in publishing their first NFT works.

Keywords: NFT-technology, blockchain technology, earnings models for musicians

## Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tutkimuksen tarkoitus	2
2.1	Kysymyksenasettelu ja tavoitteet	3
2.2	Kokeilu NFT-teoksen julkaisemisesta	4
2.3	Aineiston keruu ja analysointi	6
3	Musiikkialan toimintaympäristö	9
3.1	Muusikon työmarkkina-asema	12
3.2	Muusikon toimeentulo	16
3.3	Suoratoistopalvelut osana muusikon toimeentuloa	18
4	Non-fungible token -merkki kryptotaiteen takana	20
4.1	NFT-tekniikan toimintatapa	21
4.2	NFT-teokset musiikkialalla	25
4.3	NFT-teoksen arvon muodostuminen	26
5	Kokeilun esittely	29
5.1	Virtuaalivaluutat	31
5.2	NFT-kauppapaikan valinta	33
5.3	NFT-teoksen luominen	34
5.4	NFT-teoksen osto ja myynti	39
6	Tulokset	44
6.1	Uudet opit NFT-tekniikasta	49
6.2	Uudet kehitettävät palvelut	50
7	Pohdinta	54
	Lähteet	58
	Liitteet	63
	Suostumus tutkimukseen osallistumisesta	63

# 1 Johdanto

Vuonna 2019 maailmaa kohtasi koronaviruspandemia (COVID-19), mikä muutti kulttuurialojen työntekijöiden arkea. Sanna Marinin hallitus asetti rajoituksia, joilla pyrittiin muun muassa minimoimaan ihmiskontaktit. Esiintyvien muusikoiden toimeentuloon rajoitustoimet vaikuttivat suuresti. Ravintolarajoitusten myötä live-esiintymisiä oli käytännössä mahdotonta järjestää. Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY antoi lausunnon eduskunnan sivistysvaliokunnalle keväällä 2021. Tässä lausunnossa tuotiin ilmi se, miten koronapandemia oli aiheuttanut haittaa kotimaiselle kulttuurialalle. Vuonna 2020 musiikkialalla on arvioitu menetyksien olleen 254 miljoonaa euroa. (Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY 2021.) Tekijänoikeusjärjestöjen kansainvälisen kattojärjestö CISACin raportin mukaan kansainvälisesti tekijänoikeuskorvaukset laskivat vuonna 2020 jopa 3,5 miljardia euroa (Teosto 2020).

Hallitus joutui asettamaan erilaisia rajoitustoimia pyrkimyksenä estää viruksen leviämistä yhteiskunnassa. Tämä kevään 2020 sulkutila teki näkyväksi sen, miten musiikkialalla toimivien freelancermuusikoiden toimeentulo voi muodostua pitkälti live-esiintymisistä. Toimeentulon muodostuminen lähes pelkästään yhden tulovirran varassa paljasti alalla toimivien freelancermuusikoiden haavoittuvaisuuden. Ennen kevättä 2020 ei tuntunut mahdolliselta se, että esiintyvien muusikoiden toimeentuloa rajoitettaisiin hallituksen toimesta. Uusi koronaviruspandemia näytti meille, että myös tällainen tilanne voi tulla eteen. Keväällä 2020 alkanut musiikkialan ahdinko ja siihen liittyneet rajoitustoimet saivat minut pohtimaan muusikoiden ansaintamalleja ja kysymään, olisiko tavallisten tulovirtojen lisäksi syytä kehittää uusia toimintatapoja.

Musiikkiala oli kokenut muutoksia myös ennen koronapandemian tuomia haasteita. Alaa on muuttanut erityisesti teknologian kehitys. Teknologinen kehitys on muuttanut musiikin tuottamista, sen jakelua mutta myös kuluttamista. Esimerkkejä musiikkialan muutoksista ovat esimerkiksi musiikin kuuntelutapojen muutokset. Teoston selvitysten mukaan 2010-luvun aikana musiikin kuuntelun tavat

uudistuivat. Käytetyimmäksi musiikin kuuntelun välineeksi tuli kännykkä, ja kuuntelutavat muuttuivat albumikokonaisuuksista erilaisiin soittolistoihin ja yksittäisten kappaleiden kuunteluun. (Teosto 2022a.)

Tämän työn tarkoitus on pohtia muusikoille uusia vaihtoehtoja jo olemassa olevien ansaintamallien rinnalle. Työni käsittelee lohkoketjuteknologiaan perustuvaa NFT-teknologiaa, ja pyrin selvittämään käytännön pilotin kautta, mitä osamista muusikko tarvitsee tämän teknologian hyödyntämiseen. Kokeilun avulla pyrin saamaan vastauksia myös siihen, mitä palveluita musiikkialalle tulisi kehittää, jotta NFT-teknologiaa voitaisiin parhaiten hyödyntää alalla.

Opinnäytetyössäni esittelen ensiksi muusikon toimeentuloa ja työmarkkina-asemaa. Musiikkialan toimintaperiaatteiden ja muusikon työmarkkina-aseman haasteellisuudet ovat niitä kysymyksiä, joihin uusien ansaintamallien tulisi pystyä vastaamaan. Näiden teemojen jälkeen käsittelem NFT-teknologiaa. Kokeilussani julkaisen ammattimuusikon kanssa NFT-teoksen, jonka kautta tutkin, mitä uutta muusikon tulee oppia hyödyntääkseen NFT-teknologiaa toimeentulossaan. Julkaistava NFT-teos on giff-tiedosto trumpetin suukappaleesta.

## 2 Tutkimuksen tarkoitus

Laadullisen tutkimuksen suunnittelu lähtee pohdinnalla, mitä halutaan tutkia ja miksi. Oma prosessini lähti siitä, että olin tutustunut keväällä 2021 NFT-ilmiöön, josta tietoni olivat hyvin vähäiset. Lähdin etsimään tietoa internetistä ja huomasin pian, ettei suomenkielistä materiaalia tai esimerkkejä aiheesta juurikaan löytynyt. Katsoin NFT-aiheeseen liittyviä YouTube-videoita, luin artikkeleita ja ihmettelin, miksei tästä puhuttu enempää kotimaisessa mediassa. Olin löytänyt tutkimusaiheeni.

NFT-teknologia (englannin kielen sanoista non-fungible token) on tekniikka, jossa yksilöidään virtuaalisia kohteita ja kirjataan niiden omistussuhteita lohkoketjuteknologian avulla (Dowling 2021, 1). NFT-termi tarkoittaa vapaasti suo-

mennettuna ”ei vaihdettavissa olevaa polettia”, mutta käytän työssäni paljon lyhennettä NFT. NFT-lyhenne on vakiintunut termi virtuaalivaluuttojen ja ”kryptotaiteen” aloilla toimivien keskuudessa.

Tämän opinnäytetyön yksi tärkeimmistä tavoitteistani on tuottaa musiikkialalle tietoa lohkoketjuteknologiaan perustuvasta NFT-tekniologiasta. Opinnäytetyössäni kerron selkeästi, mitä kätkeytyy kirjainyhdistelmän NFT taakse. Opinnäytetyöni vastaa alan tarpeeseen ymmärtää uutta tekniologiaa.

Tutkimuksessa halusin saada selville, mitä muusikon tulee oppia pystyäkseen hyödyntämään NFT-tekniologiaa osana toimeentuloaan. Tutkimuksessa pyritään löytämään vastauksia myös siihen, millaisia uusia palveluita muusikko tarvitsisi tekniologian käyttöönoton tueksi.

## 2.1 Kysymyksenasettelu ja tavoitteet

Laadullisessa tutkimuksessa ongelmanasettelu voi olla joustavaa, ja joskus tutkimukselle voi asettaa yleisluontoisemman tutkimustehtävän. Kaikista tärkeintä on kuitenkin löytää vastauksia kysymyksiin tutkimuksen kautta. Tutkimusongelman tulisi olla selkeä ja sen tulisi sisältää vähintään yksi kysymys siitä, mitä aiheesta halutaan tietää. (Günther ja Hasanen 2022.)

Tutkimuskysymykseni tarkentui kokeilun kautta. Minulle oli selvää, että tahdoin kokeilla NFT-teoksen julkaisua. Tutkimuskysymyksiini vaikutti myös kokeilusta saatava aineisto. Aineistona minulla oli käytettävissä aiheeseen liittyviä videoita, haastatteluita sekä artikkeleita. Näiden lisäksi kokeilun aikana syntyi aineistoa, kuten haastattelut ja työpäiväkirjan sisältö.

Tutkimuskysymyksiksi valikoituivat seuraavat kysymykset:

1. Mitä asioita muusikon tulee oppia pystyäkseen hyödyntämään NFT-tekniologiaa toimeentulossaan?

2. Millaisia uusia palveluita muusikko tarvitsee NFT-tekniologian käyttöön-  
oton tueksi?

Tutkimukseeni sisältyi kokeilu NFT-teoksen julkaisusta. Tämän johdosta työni vastaa myös kolmanteen tutkimuskysymykseen:

3. Mitä vaiheita NFT-teoksen luomiseen ja myyntiin liittyy?

Tutkimuksen ydin on kokeilla uutta NFT-tekniologiaa yhdessä ammattimuusikon kanssa ja saada näin aineistoa ja vastauksia tutkimuskysymyksiini. Kokeilun tavoitteena on tunnistaa ja nimetä ne uudet yhteiskunnalliset palvelut, joita muusikko tarvitsee NFT-tekniologian käyttöönotossa. Pyrin tarkastelemaan NFT-ilmiötä mahdollisimman neutraalisti tuoden esille myös tähän tekniologiaan liittyvät haasteet.

Tämän opinnäytetyön tulosten ja analyysini pohjalta tahtoisin myöhemmin luoda NFT-teosten tekoon liittyvän oppaan, jonka avulla muusikko pystyisi luomaan oman NFT-teoksensa ja aloittamaan ilmiön kokeilun oman taiteen parissa. Ajattelin tätä opinnäytetyötä eräänlaisena manuaalina itselleni.

NFT-tekniologian ymmärtäminen ja sen käyttöönotto ei ole sidottu musiikkityyliin tai tiettyyn musiikkialan ammattilaisten ryhmään. NFT-tekniologiaa voivat toimintulossaan lähtökohtaisesti hyödyntää kaikki muusikot. Uuden tekniologian omaksumista kuitenkin auttaa, jos muusikko ymmärtää sosiaalisen median toimintatavat ja on perehtynyt virtuaalivaluuttojen toimintaan.

## 2.2 Kokeilun tausta

NFT-tekniologiaa havainnollistan työssäni kokeilun kautta. Osana tutkimustani on julkaistu ammattimuusikolle NFT-teos. Olen luonut NFT-teoksen myyntiin ja ostoon liittyvän prosessikaavion työvaiheista, jonka toimivuutta olen testannut ammattimuusikon kanssa. Työvaiheiden kautta havainnoin, missä asioissa muusikko tarvitsee neuvoa ja ohjausta. Esittelen tässä opinnäytetyössä NFT-teoksen luomisen prosessia ja analysoin saamiani tuloksia.



Aineistoa syntyi kokeilun eri vaiheissa. Aineistona ovat haastattelut, kirjoitetut tekstiaineistot (työpäiväkirja) sekä kuvat kehittämistyön eri vaiheista. Kokeiluni julkaista yksi NFT-teos ammattimuusikolle sisältää tapaustutkimuksen piirteitä. Kokeilussani on mukana yksi muusikko, jonka vuoksi haastateltavia on ollut tässä työssä vain yksi. Tarkoituksena on seurata kokeilussa juuri tämän NFT-teoksen julkaisun vaiheita ja kerätä havaintoja tästä prosessista.

Koska NFT-teknologia on alkanut digitaalisten teosten, useimmiten kuvatiedostojen ja videotiedostojen myymisenä, tahdoin antaa sellaisen esimerkin myös musiikkialalle. Tästä syystä en pitänyt tarkoituksenmukaisena julkaista ensimmäiseksi musiikkia NFT-muodossa. Jo yksinkertaisen kuva- tai videotiedoston myyminen NFT-kauppapaikassa tuo uusia mahdollisuuksia muusikoille ja laajentaa ajatusta myytävistä tuotteista. NFT-teoksen julkaiseminen ja myyminen olivat myös itselleni uusia asioita opinnäytetyöprosessin alussa. Myös tämän vuoksi tahdoin pitää kokeilun yksinkertaisena, jotta oma oppimiseni ehtii kasvaa tutkimuksen mukana.

Minun oli tärkeä saada toteutettua NFT-projekti musiikkialalla toimivan ammattilaisen kanssa. Ammattimuusikon mukana olo projektissa oli tärkeää, jotta sain tuotettua mahdollisimman luotettavaa tietoa ja havainnointia muusikon näkökulmasta. Vaihtoehtona minulla olisi ollut julkaista NFT-teos itselleni, mutta koska aihe oli jo minulle hieman tuttu, oli aineiston keruun kannalta parempi kokeilla julkaisua yhdessä henkilön kanssa, jolle tämä asia oli täysin uusi. Itsereflektion kautta en olisi saanut vastauksia siihen, mitä uusia palveluita muusikko tarvitsee NFT-teknologian tueksi. Tutkimuskysymyksistä johtuen mukaan tuli saada muusikko, joka ei ollut aikaisemmin julkaissut NFT-teoksia. Näin pystyin saamaan enemmän totuudenmukaista aineistoa siitä, mitä uutta muusikon tulisi oppia pystyäkseen hyödyntämään NFT-teknologiaa. Musiikkialalla toimivan ammattilaisen ajatukset syventävät aiheitani ja kytkevät sen teoriasta oikeaan käytännön maailmaan. Kokeiluun mukaan sain trumpettisti Tero Lindbergin.

Tero Lindberg (s. 1976) on suomalainen trumpettisti, joka on yksi Suomen työllistetyimmistä trumpettisteista. Lindberg on soittanut Suomen eturivin artistien levyillä ja kiertueilla. Tämän lisäksi Lindbergillä on myös oma ”The Golden Trumpet” -sooloprojekti, jonka parissa on julkaistu kaksi soololevyä ja yksi EP. Tämän lisäksi Lindberg toimii sovittajana ja opettajana. (Lindberg 2015.) Tästä [linkistä](#) pääsee Tero Lindbergin kotisivuille, joiden kautta voi tutustua Lindbergin uraan lisää.

NFT-kokeilu alkoi virallisesti 31.8.2021, kun sovimme yhteistyöstä Lindbergin kanssa. Juttelimme ensin kokeilusta ja sen suuntaviivoista. Syyskuussa 2021 opinnäytetyön suunnitelmani selkiytyttyä kerroin Lindbergille kokeilun työvaiheet ja suunnitelmani työvaiheiden toteutustavoista. Kokeilu aloitettiin alkuhaastattelulla. Teimme haastattelut Lindbergin kanssa ennen NFT-kokeilua sekä sen jälkeen.

Haastateltavan motivaatio on keskeinen tekijä tutkimuksen ja haastattelun onnistumiselle (Hirsjärvi ja Hurme 2011, 126). Lindbergillä oli mielenkiintoa tutustua virtuaalivaluuttoihin ja NFT-teknologiaan. Lähtökohdat haastatteluihin ja kokeiluun olivat otolliset.

Hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluu, että oikeudet tutkimustulosten omistajuudesta on määritelty ja sovittu kaikkien osapuolten hyväksymällä tavalla (Tuomi ja Sarajärvi 2018, 150). Sovimme, että julkaistavan NFT-teoksen kaikki oikeudet kuuluivat kokeiluun osallistuvalla Lindbergille. NFT-teoksen julkaisuun liittyvät kulut oli myös erikseen ennalta sovittu. Olin lupautunut opinnäytetyöntekijänä maksamaan kaikki kulut, joita kokeilussa syntyisi.

### 2.3 Aineiston keruu ja analysointi

Opinnäytetyön prosessin aluksi tehtiin tietoturvasuunnitelma, jossa todettiin, että tutkimuslupa tarvitaan, koska haastateltavana toimi toinen Metropolian YAMK-opiskelija. Myös henkilötietojen käsittelyyn tarvittiin suostumus. Haastateltavalle lähetettiin etukäteen tiedote tutkimuksesta, joka sisälsi suostumuslo-

makkeen tutkimukseen osallistumisesta (liite 1) sekä tietosuojaselosteen. Suositukset kerättiin sähköisesti skannattuna. Nämä lomakkeet on tallennettu tekijän tietokoneen kovalevylle ja tietokone on suojattu salasanalla. Nämä lomakkeet säilytetään koko tutkimuksen ajan, mutta tutkimuksen valmistuttua lomakkeet hävitetään.

Opinnäytetyöni yhdeksi aineistonhankintamenetelmäksi valikoituivat haastattelut. Haastattelu sopii tutkimuksiin, joissa kysymyksiä on vähän tutkittu ja jos tutkittava aihe on vielä tuntematon. Tutkijan on tällöin etukäteen vaikea tietää vastausten suuntaa. Haastattelulla pyritään saamaan haastateltavan näkökulmat laajempaan kontekstiin. (Hirsjärvi ja Hurme 2011, 35.) Haastattelu sopi tämän vuoksi aiheeseeni, koska tutkimaani aihetta ei ole vielä laajasti tutkittu. Tiesin myös, että aiheeni tuottaa monitahoisia vastauksia, joita on vaikea kysyä tai määrittellä esimerkiksi laajemman kyselytutkimuksen kautta.

Teimme kokeilun yhteydessä alku- ja loppuhaastattelut. Haastattelut toteutettiin talvella 2021 sekä keväällä 2022. Tein haastattelut puolistrukturoidun haastattelun tyyliä. Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymykset on kirjoitettu ennalta, mutta niiden sanamuotoa tai järjestystä voi vaihtaa haastattelutilanteessa. Haastattelun näkökulma ja aihe on lyöty lukkoon, mutta tilanne voi elää. (Hirsjärvi ja Hurme 2011, 47.) Virtuaalivaluutat ja NFT-teknologia olivat haastateltavalleni täysin uusia aiheita. Tämän vuoksi koin, että minulla täytyi olla mahdollisuus keskustella aiheesta ja tehdä tarkentavia kysymyksiä haastattelujen aikana.

Haastattelijan tulee tuntea aihepiiri, jota teemahaastattelu käsittelee. Aiheen tuntemus mahdollistaa asiasta keskustelun ja oikeitten kysymysten esittämisen. Hyvä haastattelija osaa johdattaa keskustelua haastattelun tarkoituksen mukaisesti. Tähän pyrin teemoihin nojaavilla kysymyksillä. Haastattelijan on myös tärkeää olla avoin ja kuunnella, millaiset asiat nousevat haastattelussa haastateltavalle tärkeiksi. (Hirsjärvi ja Hurme 2011, 48.) Haastattelun kautta on pyritty saamaan aineistoa tutkimuskysymyksiini liittyen. Käyttämäni teemahaastattelu-muoto ei itsessään määrittele, miten syvälle aiheeseen tulisi haastattelussa

mennä. Yksityiskohtaisten kysymysten sijaan tarkoitus on päästä käsittelemään keskeisiä teemoja. (Hirsjärvi ja Hurme 2011, 48.)

Täysin strukturoidussa haastattelussa haasteena olisi ollut kysymysten muotoilu. Tällainen lomakehaastattelu sopii tilanteissa, joissa halutaan helposti kvantifioida kerätty tieto. Yleensä haastattelija myös tietää, millaista tietoa haastateltava antaa. (Hirsjärvi ja Hurme 2011, 45.) Minun työhöni tämä ei sopinut, joten haastattelutyyliseksi valikoitui puolistrukturoitu haastattelu. Haastattelujen tarkoituksena oli, että tarkkoihin kysymyksiin vastaamisen lisäksi haastateltava sai kertoa heränneistä ajatuksistaan myös vapaamuotoisesti.

Haastateltava muusikko Tero Lindberg oli minulle jo entuudestaan tuttu, ja tämä asetti tietynlaisen lähtökohdan haastatteluille. Pyrin olemaan haastatteluissa mahdollisimman neutraali. Haastattelutilanteessa keskustelimme myös vapaasti tarkoin mietittyjen kysymysten lisäksi. Näissä vapaamuotoisissa tilanteissa omat mielipiteeni johdattelivat mahdollisesti keskusteluamme, vaikka tätä pyrin tietoisesti välttämään. Tiedostin, että tuntemani haastateltava voisi pyrkiä antamaan puolueellisia vastauksia tarkoituksenaan tukea kokeiluani. NFT-teknologia oli aiheena kuitenkin täysin uusi Lindbergille, joten hänen olisi ollut hyvin vaikea antaa puolueellisia vastauksia.

Tallennettu haastattelu litteroitiin jälkepäin, jotta keskusteluihin oli helpompi palata myöhemmin. Litterointi on puheen purkamista kirjoitettuun muotoon, jotta aineistoa olisi helpompi analysoida. Litterointia tehdessä tulee päättää, millä tarkkuudella puhe halutaan purkaa tekstimuotoon. Tarkkuuteen vaikuttaa muun muassa se, millaisiin kysymyksiin aineistosta halutaan vastauksia. Minä olin kiinnostunut haastattelun asiasisällöstä ja saamaan tietooni haastateltavan näkökulmat kysyttävistä teemoista. Tämä rajaus tarkoitti, että olin kiinnostunut puheen sisällöstä ja litteraatiotarkkuudeksi riittää silloin, että asia tulee ymmärretyksi. (Kallio 2022.)

Toinen aineistonhankintamenetelmäni oli pitää työpäiväkirjaa kokeilun aikana. Itselleni luontaista on kirjoittaa tekstiä käsin ja se valikoitui myös työpäiväkirjan

merkintätavaksi. Kirjasin työpäiväkirjaani tehtävälisterä, aikatauluja sekä havaintojani kokeilun aikana. Havaintoni koskivat erityisesti asioita, joita Lindbergille kerroin kokeilun eri työvaiheiden aikana. Keräsin aineistoa siitä, millaisia neuvoja Lindberg tarvitsi kokeilun edetessä. Lindberg suoritti kokeilun työvaiheet itse ohjeistuksieni avulla. Oma roolini oli olla ohjaaja ja neuvonantaja. Halusin tietää, missä työvaiheissa Lindberg tarvitsi eniten apua. Kirjasin ylös Lindbergin kysymykset eri työvaiheiden osalta.

Kokeilun jälkeen aloin kirjoittaa työpäiväkirjaa puhtaaksi ja pyrin löytämään teemoja, jotka olisivat toistuneet huomioissani. Katsoin, oliko työvaiheissa toistunut samoja asioita, joissa olisin Lindbergiä erityisesti ohjannut. Työvaiheista pystyin erottelamaan kolme pääteemaa, joissa huomasin ohjauksen tarpeen. Löytämäni teemat olivat työvaiheissa sekä haastatteluissa toistuneita asiakokonaisuuksia.

### 3 Musiikkialan toimintaympäristö

Musiikkialan toimintaympäristöä on lähes mahdotonta kuvailla muutamalla sanalla. Toimialan sisälle mahtuu monta erilaista tyyliä toteuttaa ammattia, mikä tekee alasta vaihtelevan ja rikkaan. Musiikkialan tyypillisiä piirteitä ovat työn epäsäännöllisyys ja se, että työsopimukset voivat olla lyhyitä ja usein muusikot työskentelevät usealle työnantajalle yhtä aikaa.

Musiikkialalla valtion taide- ja taitelijapolitiikka mahdollistaa julkisen alan rahoitusmuotoja, jotka osaltaan tarjoavat työpaikkoja, toimeksiantoja sekä toimeentuloa. Tämän lisäksi musiikkialan kuten muidenkin taidealojen työmahdollisuudet tulevat vapailta markkinoilta, joissa vallitsevat toisenlaiset säännöt ja omanlaisensa käytänteet. (Hirvi-Ijäs, Kautio, Kurlin, Rensujeff ja Sokka 2020, 6.)

Millaisista määristä sitten puhumme, jos mietimme musiikkialaa lukuina? Teosto eli musiikin tekijöiden, säveltäjien ja kustantajien tekijänoikeusjärjestö kokoaa sivuillaan tutkimuksia ja tilastoja musiikkialasta. Musiikkialalla työskentelee

30 000 suomalaista, joista 20 prosenttia saa kaikki tulonsa musiikin tekemisestä. Suomessa siis noin 6000 ihmisen toimeentulo tulee musiikin tekemisestä. Palkatonta työtä on tehnyt näistä musiikkialalla työskentelevistä ihmisistä 60 prosenttia ja 23 prosenttia on saanut työttömyystukia. (Teosto 2022b.)

Music Finland on koontanut sarjaa musiikkialan tilannekuvista, joissa on hahmoteltu erityisesti musiikkialan taloudellista tilannetta. Marraskuussa 2021 julkaisussa tilannekuvassa pitkän aikavälin ongelmiksi nostettiin työvoimapula sekä osaamisen ja tiedon heikkeneminen. Tämä johtuu osittain siitä, että monet musiikkialan ammattilaiset ovat vaihtaneet alaa koronaepidemian pakottamana. Tilannekuvassa oli nostettu esiin myös kilpailun lisääntyminen. Vähemmän tunnettujen artistien on yhä vaikeampaa saada keikkoja. Suurin osa elävän musiikin toimijoista toimii pienillä katteilla, markkinaehtoisesti ja hyvin suurilla riskeillä. (Music Finland 2021.)

Digitalisoituminen musiikkialalla on tuonut muutoksia alan toimintaympäristöön sekä tuonut mukanaan uusia työskentelytapoja. Tietokoneet ovat vakiintuneet musiikinteon välineenä. Digitalisoituminen on laskenut osaltaan musiikin teon kustannuksia, kun esimerkiksi äänityksiä pystytään tekemään omalla tietokoneella kotistudiossa. Muusikko pystyy digitalisoitumisen myötä äänittämään itse musiikkinsa, jonka voi myöhemmin itse julkaista suoratoistopalvelussa, ja markkinointikin onnistuu muusikon oman sosiaalisen median tilien kautta. (Pokkinen 2020, 157.)

Digitalisoitumisen lisäksi sosiaalisen median yleistymisen on tuonut muutoksia musiikkialan toimintatapoihin. Artistien ja muusikoiden odotetaan olevan sosiaalisessa mediassa ja olevan siellä aktiivisia sisällön tuottajia. Erialaisten sosiaalisten median alustojen kautta markkinoidaan keikkoja ja tulevia julkaisuja. Fanien ja musiikintekijöiden suhde muodostuu nykyisin pitkälti sosiaalisen median kautta. Voiko muusikkoa tai artistia edes olla olemassa ilman sosiaalista mediaa? Aihetta on käsitellyt muun muassa Nicolas Björk Oulun yliopistosta kandidaatin työssään, joka käsitteli henkilöbrändin rakentamista artistille uusien alus-

tojen kautta. Ennen sosiaalista mediaa artistit esiintyivät julkisuudessa haastattelujen avulla. Haastattelujen kautta kerrottiin omasta musiikista, mutta myös rakennettiin omaa henkilöbrändiä. Nykyisin sosiaalinen media tarjoaa kustannustehokkaan keinon kasvattaa fanien määrää sekä sen avulla voidaan tavoittaa tehokkaasti tuntemattomia käyttäjiä. Musiikkialalta löytyy esimerkkejä mallista, jossa artistit ovat voineet saavuttaa suosiota ensin sosiaalisessa mediassa, minkä seurauksena ovat saaneet levy-yhtiöiden huomion ja levytyssopimuksen. (Björk 2020, 16–18.)

Pitääkö artistin nykyään olla sekä muusikko että jatkuvasti esillä oleva viihdyttäjä? Tätä pohdittiin Ylen julkaisemassaan artikkelissa. Artikkeleihin oli haastateltu artisteja sekä levy-yhtiön edustajaa. Nuorille musiikin kuuntelijoille muusikon löytyminen sosiaalisesta mediasta on itsestäänselvyys. Muusikoiden odotetaan tuottavan seuraajilleen sisältöä. Sony Musicin edustaja muistuttaa, että fanit totuvat nopeasti siihen, jos artisti/muusikko on paljon sosiaalisessa mediassa läsnä. Sosiaalisen median myötä alalla toimivat joutuvat myös ottamaan negatiivista palautetta vastaan eri tavalla kuin ennen. Sosiaalinen media nähdään kuitenkin ennen kaikkea musiikin ja keikkojen markkinointitapana. Artistien ja muusikoiden omat tilit ovat syrjäyttäneet internetin kotisivut, joilla ennen keikkoja markkinointiin. Sony Musicin edustaja kertoo, ettei levy-yhtiö rajoita artistien sosiaalisen median kanavien sisältöä. Levy-yhtiö on kuitenkin mukana ideoimassa ja tarjoamassa resursseja sisältöjen toteuttamiseen. (Keskitalo 2018.)

Sosiaalinen media on kiinteästi läsnä muusikoiden työtavoissa. On vaikea kuvitella enää muuta keinoa muodostaa suhdetta fanien ja artistien ympärille kuin sosiaalinen media. Sosiaalisen median toimintatapana onkin osallistaa yhteisöään. Tarkoituksena on rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta ja vahvistaa artistin ja seuraajien välistä tunnesidettä. Artistin/muusikon haaste onkin tasapainoilla julkisuuden henkilönä olemisen ja ystävän roolin kanssa. Muusikoiden on oltava siellä, missä kuuntelijat ovat. Sosiaalisen median voidaan nähdä olevan myös muusikon ansioluettelo, jossa muusikot kertovat, missä ovat esiintyneet. (Björk 2020, 19–21.)

Musiikkialan toimintaympäristö on kokenut viime vuosina muutoksia digitaalisuuden muuttaessa alan toimintatapoja sekä sosiaalisen median yleistyessä. Mutta millainen muusikon työmarkkina-asema on? Avaan tätä työssäni seuraavaksi.

### 3.1 Muusikon työmarkkina-asema

Työmarkkina-asemaa voidaan määritellä muusikon työllistymisen, työsuhteen laadun ja työajan kautta. Usein alalla toimitaan yrittäjänä, eli henkilöllä on rekisteröity yritys tai toiminimi. Vapaa taiteilija on henkilö, joka työskentelee taitelijana ilman työsuhteita. Freelancer on henkilö, joka työskentelee lyhytaikaisissa ja monesti päällekkäisissä työsuhteissa. Vakituksessa työsuhteessa oleva henkilö saa säännöllistä palkkatuloa omalta työnantajaltaan. (Rensujeff 2003, 32.)

Musiikkialalla ammattinimikkeet ja työmarkkina-asetat voivat vaihdella monenlaisista yhdistelmistä vakituisiin virkoihin. Suomessa yleisesti työmarkkinoilla ymmärretään olevan kaksi pääasiallista työnteon muotoa: palkansaaja tai yrittäjä. Taitelijoihin tämä tulkinta ei ole aina sopiva. (Hirvi-Ijäs ym. 2020, 35.) Haasteita erilaiset työmarkkinatulkinnat tuovat erityisesti muusikoiden verotusasioihin sekä esimerkiksi TE-keskuksen ja Kelan toimintatapoihin.

Työehtosopimukset tarkoittavat sopimuksia, joiden avulla työntekijät ja työnantajat edustavat järjestöt sopivat työn vähimmäisehdoista. Yhä useamman muusikon toimeentulo rakentuu live-keikkojen varaan, ja monen muusikon tärkein toimeentulo on keikkojen tekeminen. Jotta keikka voi syntyä, tulee muusikon sopia soitettavasta keikasta tilaajan kanssa. Muusikon keikkatyölle on myös olemassa työehtosopimuksia, jotka muusikkojen ammattiliitto Suomen Muusikkojen Liitto ry on neuvotellut. Myös keikkatyöstä on määritelty vähimmäispalkat, joihin muusikko voi nojata keikkasopimuksia tehtäessä. Jos keikkatarjous alittaa liiton minimin, voi muusikko vedota alan työehtosopimukseen. (Pokkinen 2020, 96–97.) Tällä hetkellä vähimmäispalkka ammattimaisesta muusikon työstä ravintolassa tai klubiympäristössä yksittäisen keikan osalta on 200 euroa (Muusikkojenliitto 2021).



Muusikon asema keikkoja tehtäessä on joko työntekijä tai yrittäjä. Sopimus keikasta voidaan tehdä suoraan tilaajan kanssa tai keikkamyyjän kanssa. Musiikkialalla sopimuskäytänteet ovat kirjavia, mutta käytännössä jonkinlainen sopimus keikasta on aina syntynyt. Suullinen sopimus on myös sitova, mutta sopimuksesta tulisi aina saada kirjallinen todiste. (Pokkinen 2020, 81–82.)

Musiikkialalla voi kuulla heitettävän vitsiä ”artisti maksaa” tai muita heittoja muusikoiden huonosta työmarkkina-asemasta, mutta omista oikeuksista tulisi pitää kiinni. Jos keikkoja perutaan ilman pitävää perustetta, on muusikolla oikeuksia tässä tilanteessa. Jos keikkapalkkaa ei makseta tai palkkio on vajavainen, tulisi näissä tilanteissa pystyä viittamaan sopimukseen. (Pokkinen 2020, 82.) Musiikkialalla toimii kuitenkin yhä henkilöitä, jotka eivät tiedä oikeuksistaan tai eivät pidä niistä tarpeeksi lujasti kiinni. Alan vaihtelevat käytännöt mahdollistuvat tällaisten toimijoiden vuoksi.

Muusikkojen keikkajärjestelyistä voivat vastata myös alalla toimivat keikkamyyn-tyritykset. Heidän bisneksensä perustuu provisioihin. Keikkamyyn-tyritys vähentää oman osuutensa muusikon keikan myynnin yhteydessä. Muusikolle tämä provi- sio voi olla yksi keikan suurimmista kuluista. Yleensä tällaiset provisiot lii- kuvat 15–20 prosentin tuntumassa, mutta keikkamyyn-tyrityksen velvollisuudet ja työnantajavastuut voivat vaihdella. Suomessa keikkamyynnin markkinat ovat rajalliset. Keikkamyyjä ei pysty todennäköisesti kannattavasti työskentelemään vain yhden artistin kanssa. Tällöin on vaarana, että alkuinnostus loppuu ja kei- kkamyyjä joutuu ottamaan useita bändejä, jotta taloudellinen tasapaino säilyy. (Pokkinen 2020, 152–153.) Tämä voi heijastua muusikon toimeentuloon.

Muusikon toimeentuloon vaikuttaa myös yhteiskunnan arvostus muusikon työtä kohtaan. Aleksi Näsäsen pro gradu -tutkielma käsittelee suomalaisen sessio- muusikon työnkuvan muutosta 1980-luvun lopulta nykypäivään. Näsäsen tut- kielman haastattelussa oli kysytty, ”onko arvostus ammattia kohtaan muuttu- nut”. Vastauksissa tuli ilmi, että arvostus on toisaalta kasvanut, mikä näkyy li- veyleisön määrissä. Liveyleisön kasvu oli tullut ilmi myös Tilastokeskuksen tuot- tamassa raportissa, jossa todettiin konserttikäymisen suuri kasvu 15 vuoden

ajanjaksolla. Arvostus ei kuitenkaan näy samalla tavalla muusikon palkoissa, eläketurvassa tai sosiaaliturvassa. (Näsänen 2019, 48–49.)

Näsänen tutkimuksessa oli kysytty myös, kuinka haastateltavat olivat kokeneet palkkauksen muutoksen viime vuosien aikana. Haastatteluissa tuli ilmi, että palkat ovat pysyneet muuttumattomina. Keikat ovat lisääntyneet, mutta palkat eivät ole nousseet. Palkkataso oli koettu hyväksi silloin, kun äänilevyjen myynti oli huipussaan. (Näsänen 2019, 58–59.) Osittain syynä palkkojen pysymiseen samoina on varmasti se, että muusikot neuvottelevat useimmiten itse kaikki sopimuksensa. Muusikkojen liitosta huolimatta musiikkialan toimintaperiaatteet voivat vaihdella. Työsuhteista ja yksittäisistä keikoista ei sovita liiton kautta, jolloin muusikko itse vastaa sopimuksista ja niiden ehdoista.

Kuka voi kutsua työmarkkinoilla itseään ammattimuusikoksi? Muusikkous sanana viittaa ammattimaisesti muusikon työn tekemiseen. Muusikko voi olla kuka tahansa ihminen, joka elättää itsensä musiikin esittämisellä. Ammattimuusikko voi tehdä myös muun alan töitä tai harrastaa musiikkia. (Pokkinen 2020, 17.)

Ammattimuusikko ei välttämättä ole suorittanut musiikkialan koulutusohjelmia. Taidepolitiikassa taidealojen koulutusta tarkastellaan usein kahdesta näkökulmasta. Koulutusta pidetään taide-elämän laadun ja kehittymisen kannalta tärkeänä, minkä vuoksi koulutuspaikkoja ei tahdota vähentää. Työllisyyspolitiikan näkökulmasta voidaan huomata taidealojen ylikoulutus sekä koulutusmäärien mitoittaminen työelämän tarpeisiin, jolloin koulutusmääriä tulisi vähentää. (Rautiainen ja Roiha 2015, 3.) Voi olla, että muusikko on ensin opiskellut soittamista useamman vuoden ja suorittanut korkeakoulututkinnon, mutta työelämään siirtyessään kohtaa haasteellisen työmarkkina-aseman. Töitä ei välttämättä riitä kaikille, tai näistä töistä ei saa tarpeeksi palkkaa, jotta työllä pystyisi tulemaan toimeen.

Musiikkialan tulisi pohtia ja tarkastella suomalaisen muusikkokoulutuksen tilaa myös työllisyyden näkökulmasta. Olisi hyvä miettiä vaihtoehtoisia ja uusia toi-

meentulon muotoja, jotta ala pystyisi osaltaan tukemaan koulutettujen muusikoiden työllisyyttä. Musiikin koulutusohjelmissa voitaisiin kokeilla ja havainnoida uusien ansaintamallien mahdollisuuksia. Koulutusohjelmilla on myös vastuu kehittää alaa eteenpäin ja rohkaista opiskelijoita kokeilemaan uusia innovaatioita.

Kuinka hyvin koulutettuja muusikoita opetetaan tuotteistamaan tai hinnoittelemaan omaa työtään? Metropolian musiikin tutkinto-ohjelmasta valmistuva opiskelija osaa tutkinto-ohjelman kuvauksen mukaan hyödyntää yrittäjämäistä asennetta työelämässä, ymmärtää musiikkialan toimintaa, tekijänoikeuksiin liittyvää lainsäädäntöä ja käytäntöjä sekä musiikkialalla vallitsevia sopimus- ja raportointimenettelyjä (Metropolia ammattikorkeakoulu 2020). Työelämä musiikkialalla on hyvin yrittäjämäistä, joten mitä enemmän siihen saa valmennusta ja tukea opintojen aikana, sitä paremmin pystymme varmistamaan, että koulutetut muusikot myös työllistyvät valmistumisensa jälkeen. Oman työn hinnoittelu ja ammattitaidon muuttaminen liiketoiminnaksi on musiikkialalla työskenteleville haasteellista, ja siihen tulisi mielestäni alan koulutuksessa kiinnittää huomiota.

Jos työllistyminen ei yrityksistä huolimatta onnistu, sosiaaliturva antaa riittävän toimeentulon kaikissa elämäntilanteissa. Sosiaaliturva varmistaa riittävän toimeentulon, jos muusikko ei pysty syystä tai toisesta siihen itse. Suomessa sosiaaliturva kattaa sairauden, työttömyyden, opiskelujen, lapsen saamisen sekä vanhuuden vuoksi syntyneet toimeentulon tarpeet. (Pokkinen 2020, 73–74.)

Sosiaaliturvaan vaikuttaa muun muassa eläkevakuutus. Freelancer-muusikkojen tulisi huolehtia, että eläkevakuutus tulisi erilaisten keikkatöiden osalta hoidettua kuntoon. Eläkevakuutuksia on kahdenlaisia: työnantajan työntekijälleen hoitama eläkevakuutus, joka perustuu työntekijän eläkelakiin (TyEL), ja yrittäjän itse maksama eläkevakuutus, joka perustuu yrittäjän eläkelakiin (YEL). Jos muusikon keikka on tehty työsuhhteessa, TyEL-maksuista huolehtii työnantaja. Jos taas muusikko toimii yrittäjänä, hoitaa yrittäjämusiikko itse YEL-vakuutuksen ottamisen. (Pokkinen 2020, 74.)

Musiikintekijöiden työttömyys- ja sosiaaliturvaan on tulossa parannuksia, kun sosiaali- ja terveysministeriö on linjannut uudistuksista työllisyyspaketin yhteydessä. Tämä parannus liittyy siihen, että tekijänoikeuskorvaukset eivät kerrytä työttömyysturvaa, kuten muissa tuloissa tapahtuu. Jos muusikolla on kuitenkin ollut työttömyysturvan tarvetta, ovat tekijänoikeuskorvaukset leikanneet tuen määrää. Tähän on nyt tulossa muutos. Työttömänä saadut tekijänkorvaukset eivät enää jatkossa leikkaisi muusikoiden työttömyysturvaa. (Aura 2022.)

### 3.2 Muusikon toimeentulo

Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus CUPORE on julkaissut vuonna 2019 Taiteen ja kulttuurin barometrin viidennen osan, jonka aiheena olivat taitelijoiden työ ja toimeentulo. Tässä julkaisussa on määritelty, että taitelijan työ on tekemistä, jonka ytimenä on taiteen luominen. Yleisesti määrittelemme, että työ on jotain tekemistä, josta myös saamme elantomme. Taitelijoiden ja myös musiikkialalla toimivien henkilöiden kohdalla oma osaaminen on pystyttävä muuttamaan taloudellisesti arvokkaaksi. (Hirvi-Ijäs ym. 2020, 6.)

Kun oma osaaminen on muutettu myytäväksi tuotteeksi ja taloudellisesti arvokkaaksi, tulee työstä saada myös korvauksia. Suomessa Teosto eli Musiikin tekijänoikeusjärjestö kerää tekijänoikeuskorvaukset musiikin käytöstä ja maksaa korvaukset säveltäjille, sovittajille, sanoittajille sekä kustantajille. Teostolla on noin 36 000 suomalaista musiikintekijä- ja kustannusasiakasta. Korvauksia Teosto kerää noin sadasta eri maasta. (Teosto 2022c.) Tekijänoikeuskorvaukset eivät ole muusikolle palkkaa, vaan ne ovat viiveellä maksettavaa käyttökorvausta. Usein tekijänoikeuskorvauksia voi saada vuosien päästä varsinaisesta työsuorituksesta eli siitä, kun sävellys tai sanoitus on tehty. (Aura 2022.)

Oman taiteen tekemisen lisäksi muusikoilla toimeentulo voi tapahtua opettamisen kautta. Musiikinopetus Suomessa on hyvin kattavaa, ja musiikkikasvatusta ja koulutusta järjestetään laajasti ympäri Suomen. Opettajia työllistää musiikin perusopetus, taiteen perusopetuksen yleinen ja laaja oppimäärä, kansanopistot

sekä vapaa sivistystyö. Musiikin opetusta annetaan myös toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa sekä musiikin korkea-asteen koulutuksissa. (Suomen musiikkioppilaitosten liitto 2022.) Kaikissa näissä edellä mainituissa tarvitaan musiikinopettajia, ja opettajuus onkin muusikoille yksi tärkeä tulonlähde. Opetusta voi tehdä myös yksityisesti, jolloin opetus sovitaan oppilaan ja muusikon välillä eikä opetus tapahdu oppilaitosten järjestämänä. Jos muusikko toivoo saavansa toimeentuloa muutoin kuin opettamalla, voi oman osaamisen muuttaminen taloudellisesti arvokkaaksi olla toisinaan haasteellista.

Taiteen ja kulttuurin barometrissä epäsymmetriaa on havaittu olevan taitelijoiden työn ja tulon välillä ajankäyttöön liittyen. Päätoiminen työ määrittellään olevan asia, johon käytetään eniten aikaa ja jonka sisältö on taiteilijalle merkityksellisin. Taitelijat eivät kuitenkaan voi olla varmoja, että tämä päätoiminen työ tuottaisi välttämättä tuloja. (Hirvi-Ijäs ym. 2020, 6–7.) Esimerkiksi musiikkialalla työskentelevällä voi olla tilanne, että päätoiminen työ voi olla hetkellisesti palkatonta, mutta satunnaiset sivutyöt muodostavat tulojen pohjan. Haastattelin tähän opinnäytetyöhön trumpettisti Tero Lindbergiä, ja myös hän toi esiin tämän epäsuhtaan ajankäyttöön ja tuloihin liittyen. Lindberg kertoi, että sovitusten kirjoittaminen oli hänelle tärkeä tulonlähde, mutta työn luonne oli kuitenkin selkeästi sivutyömäinen.

Muusikoille yksi toimeentulon keino voi olla erilaiset apurahat. Suomessa taitelijapolitiikan ytimessä ovat taiteen tekijöille suunnatut apurahat. Laki Taiteen edistämiskeskuksesta (657/2012) säättää, että keskuksen tehtävänä on muun muassa osallistua taiteilijoiden toimeentuloedellytysten edistämiseen sekä edistää taidetta kansallisesti ja kansainvälisesti (Finlex 657/2012). Taiteilijoiden apurahojen asema on turvattu laissa.

Taide- ja kulttuuripolitiikan toimialan määrärahoista suurin osa jaetaan valtionavustuksina ja/tai apurahoina. Näistä yli 80 prosenttia myönnetään Veikkauksen tuotoista. Tätä avustustoimintaa säätelee valtionavustuslaki. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021.) Ongelmana tässä mallissa on, että Veikkaus Oy arvioi valti-

olle tuloutettavien voittojen pienentyvän lähitulevaisuudessa noin 300 miljonnalla eurolla. Tämä tarkoittaa myös rahapeliuotoilla rahoitettujen edunsaajien rahoituksen alenemista, jolloin vaikutukset näkyvät myös musiikkialalla jaettavissa avustuksissa ja apurahoissa. Taustalla on halu puuttua rahapelihaittoihin, johon on haluttu puuttua lainsäädännön keinoin. (Valtioneuvosto 2021.)

Näistä veikkausvoittorahojen vähenemisestä johtuvat leikkaukset peruttiin vuoden 2022 osalta, mutta vuoden 2023 tilanne on vielä epäselvä. Sivistyksen rahoitus rahapeliuotoilla on ongelmallista, johon ratkaisua etsitään. Tätä asiaa koskevat päätökset ja linjaukset tulevat heijastumaan tavallisen taiteilijan arkeen. Jos taiteen ja musiikin julkinen rahoitus vähenee, tulee se näkymään haettavien apurahojen vähenemisenä.

### 3.3 Suoratoistopalvelut osana muusikon toimeentuloa

Musiikin kuuntelutapojen murroksen myötä suurin osa ihmisistä kuluttaa musiikkia erilaisten maksullisten ja maksuttomien suoratoistopalveluiden kautta. Vaikka äänitemarkkinat ovat muuttuneet, on musiikin julkaiseminen muusikon toiminnan kannalta yhä tärkeää. Uusi musiikki toimii markkinointityökaluna, mutta musiikki on yhä taloudellisesta näkökulmasta muusikolle tärkeä tulonlähde. Jos musiikkia soitetaan esimerkiksi radiossa, tuottaa se muusikolle tuloja Teosto- ja Gramex-korvauksina. (Pokkinen 2020, 157–158.)

Ongelmia on ilmennyt suoratoistopalveluiden tilitysmalleissa maksaa muusikoille korvauksia toistetusta musiikista. Musiikkiala on selvittänyt yhteisellä tutkimuksella vuonna 2018 suoratoistopalveluiden käytössä olevaa pro rata -tilitysmallia. Tässä tutkimuksessa oli käytetty nimenomaan Spotifyn dataa aiheesta. Tutkimuksessa kävi ilmi, että tällä käytössä olevalla mallilla rahat menevät eniten kuunnelluille kappaleille eivätkä tosiasiaassa ohjautu kuuntelijan musiikkivaihtojen mukaisesti. Suoratoistopalvelut jakavat kuluttajilta saamansa rahan pääsääntöisesti kolmeen osaan. Rahoista noin 30 prosenttia jää suoratoistopalvelulle ja loput jaetaan teosten oikeudenomistajien ja äänitteiden oikeudenomista-

jien kesken. Teosten oikeudenomistajia voivat olla säveltäjät, sanoittajat, sovittajat ja kustantajat. Äänitteiden oikeudenomistajia ovat taloudelliset tuottajat sekä esiintyvät taitelijat. (Muusikkojen liitto 2018.)

Tässä pro rata -mallissa kuuntelijoiden kuukausimaksut kerryttävät kokonaisuussummaa, josta rahat jakautuvat kaikkien kuuntelukertojen mukaisessa suhteessa. Pro rata -malli suosii niitä oikeudenomistajia, joita suoratoistopalvelussa kuunnellaan eniten. Vaihtoehtoisesti voitaisiin noudattaa user centric -mallia, jossa oikeudenomistajan saama korvaus perustuisi yksittäisen käyttäjän kuuntelukertojen mukaisesti. User centric -mallissa kuuntelijalla olisi isompi rooli vaikuttaa siihen, kenelle suoratoistopalvelulle maksamansa rahat päätyvät. (Muusikkojen liitto 2018.)

Suoratoistopalveluiden tulojen jakautumiseen on etsitty ratkaisua. Lohkoketjuteknologian kautta alan toimintatavat voivat tulevaisuudessa muuttua. Meiss Martén on tehnyt Jyväskylän yliopistolle tutkimuksen, jossa tarkoituksena on ollut ymmärtää lohkoketjuteknologian vaikutuksia digitaalisen musiikin sisällönhallintaan hyödyntäen digitaalisten tekijänoikeuden hallintajärjestelmää (DRM). Suoratoistopalvelut ovat muuttaneet sisällön omistajuuden rakennetta ja ovat onnistuneet häivyttämään DRM-tekniikat toimintansa taustalle. Suoratoistopalveluiden toimesta syntyy valtavasti metadatasia, jota tekijänoikeusorganisaatiot pyrkivät parhaansa mukaan hallinnoimaan ja kohdistamaan tekijänoikeusmaksuja oikeille omistajille. Tekijänoikeusmaksujen parempaan tilitykseen lohkoketjuteknologia voisi tarjota ratkaisuja. Lohkoketjuteknologia toisi mukanaan jäljitettävyyttä ja läpinäkyvyyttä, ja teknologian hajautettu tietokantamalli voi mahdollistaa globaalin alustan digitaalisen musiikin hallinnalle. Tutkimuksessa on todettu, että musiikkiteollisuus tarvitsisi uudistuksen oikeuksien hallintaan ja teosten raportoimiseen. Tällöin myös korvausten käsittely olisi tehokkaampaa ja korvaukset ohjautuisivat oikein. (Martén 2017, 3.)

Edellä mainittu lohkoketjuteknologia mahdollistaa myös niin sanotut älysopimukset. Älykäs sopimus tarkoittaa sopimusta, jossa sopimuksen osapuolten vä-

liset tahdonilmaukset kirjataan tietokoneohjelman koodiriveille. Sopimukset tehdään ja allekirjoitetaan digitaalisesti. Tämä mahdollistaa sopimusten automaattisen toteuttamisen ilman ihmisen tekemiä työvaiheita tai väliintuloja. (Johansson, Eerola, Innanen ja Viitala 2019, 270.) Suomessa älyopimusten hyötyjä musiikkialalla on selvittänyt Teosto. Vuonna 2019 Teosto pilotoi uutta tapaa tilittää rahaa musiikintekijöille ja -kustantajille. Lohkoketjuteknologian mahdollistamien älyopimusten kautta tilitys on voinut tapahtua lähes reaaliaikaisesti. Käytännössä musiikintekijä on voinut saada tekijänoikeuskorvauksensa radiosoitosta jo seuraavana päivänä. Pilotissa espanjalaisen BMATin radiomonitorointitekнологia keräsi automaattisesti testattavien kappaleiden radiosoitotietoja useita kertoja päivässä. Näiden tietojen pohjalta Teosto siirsi israelilaisen Revelatorin lohkoketjuteknologiaan perustuvan Original Works -alustan kautta tekijänoikeuskorvaukset kappaleiden älyopimuksiin. Tämän jälkeen älyopimukset jakoivat korvaukset automaattisesti oikeudenhaltijoiden digitaalisiin lompakkoihin. Maksut suoritettiin pilotissa Original Works -alustan tokeneilla, mutta musiikintekijät pystyivät vaihtamaan nämä haluamaansa valuuttaan. Kokeilu osoittautui toimivaksi, mutta Teoston tulee vielä selvittää muun muassa tietoturvaan liittyviä asioita ennen kuin palvelu voidaan vakiinnuttaa. (Teosto 2019.)

Suoratoistopalveluiden ongelmalle on onneksi havahduttu ja erilaisia malleja ja toimintatapoja kokeillaan. Itse haluaisin nähdä, että teknologinen kehitys vie alan toimintamalleja enemmän tekijöiden oikeuksia ajavaan suuntaan. Taloudelliset intressit yleensä kuitenkin ohjaavat toimijoita, joten olisi entistä tärkeämpää, että muusikoiden oikeuksia puolustettaisiin alan toimijoiden toimesta.

## **4 Non-fungible token -merkki kryptotaiteen takana**

Maailma muuttuu nopealla tahdilla, ja seuraamme jatkuvaa teknologian kehitystä. Musiikkiala ei tee teknologian kehityksessä poikkeusta. Muusikon tulee ymmärtää työssään erilaisia teknologioita, ja usein teknologioiden kehityksellä on vaikutusta myös muusikon toimeentuloon.



NFT eli non-fungible token on lohkoketjuteknologiaan perustuva merkki, jolla voidaan todistaa digitaalisessa muodossa olevan teoksen alkuperä ja omistajuus. NFT-merkki on ainutlaatuinen ja harvinainen, koska vain yksi henkilö voi omistaa sen kerrallaan. (Muikku 2021.)

NFT-teosten omistukset ja kaupat kirjataan lohkoketjuun. NFT-teosten kaupat tehdään lähes aina Ethereum-virtuaalivaluuttaa käyttäen. (Laitinen 2021.) NFT-teoksia on myös kutsuttu kryptotaiteeksi, koska teosten ostoissa ja myynneissä on käytössä virtuaalivaluutat. Ensimmäisiä NFT-teoksia olivat CryptoPunks-teokset, jotka julkaistiin vuonna 2017. Vuoden 2021 alussa NFT-ilmio suureni markkinoilla, ja osittain ilmio lähti rakentumaan CryptoPunksien kautta. Näitä teoksia tehtiin yhteensä 10 000 kappaletta, ja nykyisin teokset ovat harvinaisia ja eräänlaisia statussymboleita ”kryptopiireissä”. (Wikipedia 2022.) Kryptopiireillä tarkoitan henkilöitä, jotka suhtautuvat virtuaalivaluuttoihin ja näiden ympärille kietoutuviin ilmiöihin positiivisesti ja jopa suurella intohimolla. Tällaisia yhteisöjä löytyy erilaisista alustoilta, kuten Discordista tai pelimaailmaan keskittyvästä Twitch-palvelusta. Avaan seuraavaksi tätä uutta teknologiaa, johon musiikkialan ammattilaisten voisi kannattaa tutustua.

#### 4.1 NFT-teknologian toimintatapa

Kun puhumme NFT-teknologiasta, on hyvä ymmärtää teknologia tämän taustalla. Non-fungible token -merkki perustuu lohkoketjuteknologiaan, mutta tämän työn tarkoituksena ei ole avata lohkoketjuteknologian toimintaa syvällisellä tasolla. NFT-ilmion ymmärtämisen kannalta pidän kuitenkin perusteltuna avata hieman lohkoketjuteknologian toimintatapaa.

Lohkoketjuteknologialla (engl. blockchain) voidaan luoda ja ylläpitää hajautettuja sekä jaettuja tietokantoja. Teknologian nimessä oleva ”lohko” tarkoittaa lohkoketjujärjestelmän yksittäistä osaa, joka sisältää dataa. Näitä lohkoja ”liimataan” kryptografisesti yhteen. Sana kryptografia tarkoittaa salausmenetelmää, jolla estetään kolmansia osapuolia pääsemästä salattuihin tietoihin. (Johansson

ym. 2019, 27, 267–268.) Ensimmäinen lohkoketju löytyy virtuaalivaluutta Bitcoinin taustalta. Tämä lohkoketju on verrattavissa Excel-taulukkoon, joka koostuu käyttäjien välisistä transaktioista. (Johansson ym. 2019, 28–30, 270.)

Lohkoketjuteknologian toimintaa ei hallinnoi mikään yksittäinen instituutio, kuten pankki tai yksittäinen valtio. Sen sijaan lohkoketjun toiminta tallennetaan samanaikaisesti monelle tietokoneelle, jotka yhdessä ylläpitävät näitä lohkoketjun tietoja osana samaa verkkoa. Lohkoketjun toiminta varmistetaan matemaattisilla menetelmillä, jotka varmistavat, ettei uusia tapahtumia tai merkintöjä synny ilman yhteisymmärrystä. Nämä matemaattiset menetelmät varmistavat lohkojen muuttumattomuuden ja tekevät tästä teknologiasta erittäin luotettavaa. Näitä lohkojen sisältämiä tietoja ei voida enää tallentamisen jälkeen muuttaa. Lohkojen perään voidaan ainoastaan kirjata uusia tietoja. Kaikki lohkoketjun käyttäjät voivat olla varmoja siitä, mitä on tapahtunut ja missä aikajärjestyksessä. Tiivistettynä lohkoketjuteknologia mahdollistaa kaikenlaisen datan tallentamisen varmallalla tavalla. (Johansson ym. 2019, 26–30.)

Lohkoketjuille tallennetaan tietoa aikajärjestyksessä. Tämän myötä mahdollistuu kyky tehdä uniikkeja digitaalisia objekteja. Jos näitä digitaalisia objekteja siirretään lohkoketjun sisällä, jää liikkeistä pysyvä merkintä. Näitä siirtoja voidaan seurata ja varmistaa niiden alkuperä. Tämän tekniikan takia emme lähetä tai vastaanota digitaalista kopiota, vaan periaatteen tasolla voimme puhua alkuperäisestä tiedostosta. Tähän alkuperäiseen tiedostoon tehdään merkintöjä siitä, kuka tiedoston on luonut ja kenelle se on siirtynyt. Teknologian tuoma mulistus on siinä, että voimme hallinnoida verkossa alkuperäisiä tiedostoja. Tämä on huomattu erityisesti tekijänoikeuksien alalla. Tekijänoikeuden alainen materiaali pystyttäisiin tallentamaan lohkoketjuille. Lukuisten kopioiden sijaan pystyisimme myymään käyttöoikeuksia alkuperäisiin kappaleisiin. (Johansson ym. 2019, 37–38.) Ja juuri tähän NFT-teknologia perustuu, käyttöoikeuksien myyntiin.

Ihmiset, jotka tuottavat arvokasta sisältöä internetissä, haluavat myös huolehtia tekijänoikeusasioista. Internet ja tekijänoikeudet ovatkin toisinaan hankala yhtälö yhdistää toisiinsa. Tietoverkot ovat täynnä kopioita, mutta tarvitsimme usein käyttöömme juuri alkuperäisen tiedoston. Toistaiseksi ei ole ollut tapaa, jolla luotettavasti voitaisiin osoittaa lähettävämme tai vastaanottavamme alkuperäisiä tiedostoja. Lohkoketjuteknologia on tuonut tähän muutoksen. (Johansson ym. 2019, 37.)

NFT-teknologia yrittää tuoda muutosta internetin sisältämään kopioiden maailmaan lohkoketjuteknologian avulla. NFT-teknologian avulla voit omistaa jonkun merkatun digitaalisen asian tai teoksen. NFT-merkkiä voidaan kutsua myös digitaaliseksi poletiksi/merkiksi. Poletista puhuttaessa ymmärrämme sen olevan jokin esine, jolla on tietynlaista rahallista arvoa. Vanhojen fyysisten polettien, kuten narikkalappujen tai ostoskärryissä käytettävien polettien, sijaan voimme puhua digitaalisista poleteista. (Johansson ym. 2019, 104–106.)

NFT-teknologia ei estä itse teoksen kopioimista, mutta se erottaa todellisen version kopioista. Koska NFT perustuu lohkoketjuteknologiaan, jossa dataa ei voida muokata jälkikäteen, voidaan NFT-merkin avulla osoittaa varmuudella sen edustavan teoksen alkuperäistä versiota. (Kaikkonen ja Wang 2021.)

NFT-teknologian yhteydessä täytyy ymmärtää myös aineettomat omaisuudet. Aineeton omaisuus on vastakohta konkreettisille omaisuuksille. Tällaisia aineettomia oikeuksia ovat muun muassa tekijänoikeudet. Kun katsomme NFT-teknologiaa tekijänoikeusmielessä, on huomattava, ettei NFT-merkki itsessään ole teos vaan lohkoketjuteknologiaan perustuva tunniste. Tämän takia NFT-teoksen ostaminen ei lähtökohtaisesti tarkoita tekijänoikeuksien siirtymistä. NFT-teoksen sisälle voidaan kuitenkin tällainenkin oikeus kirjoittaa. (Kaikkonen ja Wang 2021.)

Tätäkin teknologiaa voidaan käyttää väärin, ja haasteet ovat keskittyneet myytävien teosten tekijänoikeuksiin. Vuonna 2022 esimerkiksi NFT-kauppapaikka Cent keskeytti suurimman osan kaupankäynnistään väärinkäytöksiensä vuoksi.

Alustalla käyttäjät olivat myyneet omistustodistuksia asioista, jotka eivät olleet heidän omaisuuttaan. Cent-kauppapaikan perustajan mukaan kuvattu toiminta on perustavanlaatuinen ongelma koko NFT-kaupankäynnissä. (Laakso 2022.)

NFT-markkinat ovat yleistyneet uudeksi toimialaksi todella nopeasti. Tästä syystä alaan liittyy vielä paljon kysymysmerkkejä, osin samoja kuin virtuaalivaluuttoihin muutoinkin. Nämä markkinat tarjoavat alustoja myös huijauksille sekä koko markkinan manipuloinnille. NFT-markkinoiden yhteydessä on puhuttu esimerkiksi siitä, että markkinoita olisi "lihotettu" keinotekoisesti. Teosten luojat olisivat esimerkiksi ostaneet omia teoksiaan, jotta saisivat näiden kysynnän näyttämään todellisuutta suuremmalta. (Närhi 2022.)

NFT-markkinoiden manipuloinnin lisäksi täytyy ottaa huomioon myös rahanpesun ja veronkierron mahdollisuus. Virtuaalivaluuttoihin liittyy kiinteästi myös sen pimeä puoli, joka ulottuu myös NFT-markkinoihin. Omien teosten ostaminen nimettömänä ja markkinoiden manipulointi onnistuu, koska ostajien identiteettiä ei välttämättä tiedetä. (Young 2021.) Kauppojen jälkeen näemme virtuaalivaluuttalompakoiden osoitteen lohkoketjussa, mutta ostajan identiteetti jää piiloon. Tämän vuoksi on mahdollista ostaa omia teoksiaan esimerkiksi kahden eri lompakon avulla ja näin manipuloida markkinoita ja vääristää omien teoksien suosiota. (Hyppänen 2021.) Näihin edellä mainittuihin haasteisiin liittyy myös viranomaisten suhtautuminen NFT-kauppoihin ja koko markkinaan. Viranomaisten linjaukset virtuaalivaluuttoihin ja näiden sääntelyyn tulee varmasti vaikuttamaan myös NFT-kauppojen ja markkinoiden kehittymiseen.

NFT-teosten ostoissa käytetään virtuaalivaluuttoja. Sähkönkulutus ilmenee erityisesti virtuaalivaluuttojen "louhinnassa". Sanasta louhinta tulee mieleen kullan louhinta, ja metaforan kautta virtuaalivaluuttojen louhinnan voi myös helpommin ymmärtää. Tiedämme kullan kaivamisesta, että kultaa on maan alla ja tarkoitus on kaivaa/louhia se nähtävälle ja käytettäväksi. Samoin virtuaalivaluuttojen louhinnassa tarkoitus on tuoda kyseistä valuuttaa "päivänvaloon". Bitcoin-virtuaalivaluutassa louhinta tapahtuu ratkaisemalla matemaattisia ongelmia sisällyttäen saadut vastaukset lohkoketjun lohkoon. Tämä on erittäin vaativaa laskentaa, ja

se kuluttaa paljon sähköä. (Johansson ym. 2019, 69.) Virtuaalivaluuttojen louhinta vie paljon sähköä, minkä vuoksi heijastukset näkyvät myös NFT-teosten ilmastovaikutuksissa. Ilmastovaikutuksiin vaikuttaa paljon se, miten käytetty sähkö on tuotettu. Eri lohkoketjut keskittyvät parhaillaan kehittämään lohkoketjujensa toimintaa kevyemmäksi ja vähemmän sähköä kuluttavaksi.

On arvioitu, että yksi NFT-teos kuluttaa keskimäärin sähköä yhtä paljon kuin yksi EU-kansalainen kuluttaa sähköä kuukaudessa. Tämä kulutus ei kuitenkaan synny jokaisesta NFT-teoksesta. Blockchain for Climate Foundation -järjestön perustaja Joseph Pallant on verrannut NFT-teoksen luomisen ilmastovaikutuksia lentomat kustamiseen. Jos lennät, olet mukana aiheuttamassa lentämisen päästöjä. Vaikka et nousisi koneeseen, lentokone lentää todennäköisesti joka tapauksessa ja synnyttää päästöjä. (Hallamaa 2021.) On hyvä tiedostaa, ettei NFT-teoksen luominen ole ongelmaton, mutta nämä teknologiat vievät toisaalta maailmaa eteenpäin muissa kysymyksissä. Tällöin on tärkeää arvioida hyötyjen ja haittojen suhdetta ja pyrkiä toimialan osalta mahdollisimman kestävään lopputulokseen.

## 4.2 NFT-teokset musiikkialalla

NFT-teknologia teki tuloaan musiikkialalle vuonna 2021. Koska ilmiö on alalla vielä tuore, NFT-käyttötavat hakevat musiikkialalla muotoaan. Esimerkkejä musiikkialalta on onneksi alkanut tulla, ja tällaisten pioneerien toimesta aihe tulee tutummaksi suurelle yleisölle pikkuhiljaa.

NFT-teknologian kautta voisimme varmistaa, että muusikot saavat oikeudenmukaisemman korvauksen tekemästään työstä. NFT-teknologian ideana on antaa kuluttajille omistusoikeus digitaaliseen teokseen (taiteilijoilla säilyy yleensä tekijänoikeudet). Musiikkialalla esimerkkinä on ollut tapa, jossa julkaistu musiikki on ollut saatavilla määrätyn ajan, minkä jälkeen se on poistunut kuuntelusta. Kansainvälisesti Kings of Leon oli ensimmäinen yhtye, joka on julkaissut kokonaisen albumin NFT-teknologian avulla. (Hissong 2021.)

Musiikissa NFT-teokset sopivat myös ainutlaatuisiin aineistoihin, kuten digitaalisiin fanituotteisiin. Fanituotteista esimerkkejä löytyy jo urheilusta, kun pelaajakeräilykortteja on myyty suurilla kappalehinnoilla. (Muikku 2021.) NFT-teoksia on voitu käyttää myös Spotify-promotuotteina. Myytävät NFT-teokset ovat tällöin sisältäneet muutaman sekunnin pätkiä tulevan albumin kappaleista.

Myytävä NFT-teoksen ei tarvitse olla välttämättä äänitiedosto, vaan se voi olla myös laulunsanat. Syksyllä 2021 artisti Mariskan Mestaripeeroksen teksti oli laitettu myyntiin NFT-teoksena. Mariskan käsin kirjoittama teksti oli myynnissä NFT-kauppapaikassa nimeltä OpenSea. (Kaiku Entertainment 2021.)

Jazzmusiikin genressä suomalainen basisti Kaisa Mäensivu julkaisi kappaleensa OpenSea-alustalla helmikuussa 2022. NFT-teoksen myyntitavaksi oli valittu huutokauppa. Lähtöhinnaksi huutokappaan oli valittu 50 dollaria. Mäensivu kertoo Helsingin Sanomien haastattelussa, että päätyi valitsemaan OpenSea-alustan, koska se on tällä hetkellä NFT-kauppapaikoista suurin. Kappaleen tekijänoikeudet jäävät Mäensivulle, mutta oston jälkeen kappale on NFT-muodossa olevaa digitaalista omaisuutta. Kappaletta voi kuunnella OpenSea-alustalla, mutta teoksen omistaja on Mäensivun sijaan NFT-teoksen ostaja. Mäensivun mukaan NFT-kauppapaikka tarjoaa uudenlaisen yhteyden artistin ja fanien välille. (Kallionpää 2022.)

NFT-tekniikan hyödyntäminen ja käyttötarkoitus ei ole musiikkialalla erikoisempaa kuin muillakaan aloilla. NFT-teokset voivat toimia promootiotarkoituksessa, ja niiden avulla voidaan muodostaa artistien ja fanien ympärille uudenlaista suhdetta sekä tuotteistaa muusikon brändiä uudella tavalla. NFT-teosten kytkemisessä omaan toimeentuloon vain mielikuvitus on rajana!

### 4.3 NFT-teoksen arvon muodostuminen

Pohdin tässä alaluvussa yksittäisen NFT-teoksen arvon määräytymistä. Sitä ennen on hyvä saada käsitys siitä, kuinka isoista markkinoista puhumme NFT-markkinoiden yhteydessä.

Vuoden 2021 lopussa Financial Times arvioi, että NFT-omistusoikeuksiin olisi käytetty yli 36 miljardia euroa. Vaikka ilmiönä NFT-omistusoikeudet ovat tuore, puhumme jo merkittävistä summista taloudellisesti. Mielenkiintoista NFT-markkinoilla on kuitenkin se, että valtaosa omistusoikeuksien arvosta on pienen joukon omistuksessa. Tämä tieto perustui kryptoanalytiikkayhtiö Chainanalysin arvioon NFT-markkinoista. (Närhi 2022.)

Koronapandemian vaikutukset näkyvät reaali maailman taidemarkkinoilla siten, että muun muassa taiteen etsiminen ja ostot tapahtuvat yhä enemmän internetissä. Nykytaiteilijoiden haasteena on ollut erityisen hierarkkisessa taidemaailmassa saada oma taide esille ja löytää sille vielä ostajat. Taitelijat ovat kuitenkin alkaneet yhä enemmän markkinoida taidettaan internetin suosituilla alustoilla, kuten Instagramissa. Tällaisten alustojen kautta on avautunut mahdollisuus esitellä teoksia ilman välityspalkkioita. (Laitinen 2021.) Tämänkaltaisten toimintatapojen muutos on vaikuttanut taitelijoiden mahdollisuuksiin saada omat teoksensa esille. Kehitys on myös vienyt taidemaailmaa reaali maailmasta kohti virtuaalista maailmaa.

Yksittäisen NFT-teoksen arvon määräytymisen logiikkaan vaikuttaa taiteen arvon määräytymisen lainalaisuudet. Ihmiset ostavat taidetta usein siitä syystä, että he nauttivat teoksesta. Taiteen arvoon vaikuttaa myös sen harvinaisuus. NFT-teoksen arvon muodostumista voidaan verrata reaali maailman taiteeseen. NFT-teoksen voidaan ajatella olevan digitaalista taidetta, joka voi toimia taideharrastuksena tai jopa investointina. Kuten reaali maailman taiteessa, taiteen arvoon vaikuttaa taiteilijaan tai tekijään kohdistuva mielenkiinto sekä kysynnän ja tarjonnan määrä.

NFT-teoksen arvo määräytyy suuresti sen perusteella, mitä ihmiset ovat valmiita kyseisestä teoksesta maksamaan. NFT-teoksen arvon muodostuminen perustuu myös teoksen yksinoikeuteen. Arvon pohtiminen muistuttaa filosofista kysymystä taiteen arvon määräytymisestä. Tuottaako taideteoksen omistaminen meille nautintoa, josta kannattaa maksaa? NFT-teosten yhteydessä makse-

taan yksinoikeudesta, jota Rauli Partanen kuvaa osuvasti termillä ”leuhkimisoikeus” (Partanen 2021). Joillekin meistä taide antaa arvoa sen vuoksi, että voimme näyttää muille, mitä meillä on. Tämä ”leuhkimisoikeus” on tuttua sosiaalisesta mediasta. Luomme ympärillemme keinotekoisia maailmoita, jolloin ei ole tärkeää se, että omistammeko tuotteen tai asian oikeasti, vaan se, mitä kuvassa on.

Kun puhumme fyysisistä tuotteista, meidän on helppo ymmärtää näihin asioihin liittyvä tunnearvo varsinkin, kun puhumme omistamistamme ensimmäisistä ja alkuperäisistä tuotteista. Jyri Engeström antoi Helsingin Sanomien tuottamassa podcastissa NFT-esimerkin oransseista takeista. Vaikka omistat kymmenen oranssia takkia, on ensimmäinen ostamasi oranssi takki luultavammin se rakkain ja ainutlaatuisin. Yhdeksän muuta takkia ovat vaihdettavissa, mutta tämä ensimmäinen on tunnetasolla se, jota et halua myydä tai vaihtaa. NFT tarjoaa mahdollisuuden merkitä ensimmäinen alkuperäinen tuote ja tehdä siitä ainutlaatuinen. Digitaalisen maailman haasteena on kuitenkin, ettei tällaista tunneyhteyttä välttämättä synny digitaalisessa muodossa olevaan alkuperäiseen teokseen. (Futucast 2021.)

Olen huomannut, että NFT-teosten arvon muodostumisen haasteina ovat samat haasteet kuin sosiaalisessa mediassa on suosion kasvattamisen kanssa. Vaikka sinulla olisi paljon seuraajia ja yleisöä muissa alustoissa, kuten Instagramissa, se ei takaa yleisöä ja ostajia NFT-kauppapaikoissa. Tällä hetkellä hyötyä toisista sosiaalisen median alustoista ei vielä saa. Haasteena on löytää seuraajia, jotka ovat perillä virtuaalivaluuttojen toimintatavoista. NFT-kauppapaikoilla olevat potentiaaliset ostajat ovat eri ihmisiä kuin suosituimmilla sosiaalisen median alustoilla. Yksi haaste on myös NFT-kauppapaikkojen hakutoiminto ja omien teoksien näkyviin saanti. Hakutoiminta ei ole näissä kauppapaikoissa kovin hyvä, ja jos et tiedä, mitä etsiä, on omia tuotteita vaikea saada näkyville. Ostajien löytäminen on siis haaste.

NFT-teknologian yleistyminen vaatisi myös sen, että ns. tavallinen kansa ottaisi virtuaalivaluutat käyttöönsä. Virtuaalivaluuttojen yleistyminen on edellytyksenä



myös sille, että NFT-teosten ostaminen ja myyminen yleistyisi suuren yleisön keskuudessa. Siihen asti NFT-teosten arvo keskittyy pienelle joukolle ja yksittäisen muusikon voi olla vaikea hyötyä NFT-teoksista taloudellisesti.

## 5 Kokeilun esittely

Opinnäytetyöni aihe lähti ideasta toteuttaa NFT-teoksen julkaisu ja myynti musiikkialalla toimivalle ammattimuusikolle. NFT-teoksen julkaisemisesta ei löytynyt juurikaan suomalaisia esimerkkejä musiikkialalta, ja huomasin, että aihe oli monelle muusikollekin hyvin vieras. Pian minulle selkeni työni tavoitteeksi se, että ensin on tutustuttava NFT-ilmiöön ja pidettävä julkaistava NFT-teos yksinkertaisena.

Kokeilun tavoite on saada selville ne taidot, joita muusikko tarvitsisi kyseisen teknologian käyttöönotossa. Tavoitteena on myös selvittää ne yhteiskunnalliset palvelut, joita muusikko tarvitsisi ottaessaan käyttöön NFT-teokset toimeentulonsa tueksi.

Kokeilun valmistelu lähti yhteistyökumppanin valinnalla. Ennen opinnäytetyön aloitusta tarjosin NFT-kokeiluani muutamalle levy-yhtiölle. Aihe tuntui olevan kiinnostava palautteiden perusteella, mutta yhteistyö ei lähtenyt laajemmin käyntiin. Tero Lindberg aloitti YAMK-opinnot Metropoliaassa samaan aikaan kanssani ja ilmaisi kiinnostuksensa kokeiluani kohtaan. Tunsimme toisemme etukäteen, joten yhteistyön aloitus oli luontevaa ja helppoa. Päätin kokeilun alkuvaiheessa, että rahoitan itse kokeilusta aiheutuvat kustannukset. Sovimme Lindbergin kanssa, että toimin itse ostajana kokeilussa, jotta saamme varmistettua NFT-teoksen myynnin ja myyntivoittojen tuloutuksen Lindbergille.

Kysyin alkuhaastattelussa Lindbergiltä, mikä sai hänet ilmoittautumaan vapaaehtoiseksi NFT-kokeiluuni. Lindberg kertoi olevansa kiinnostunut virtuaalivaluutoista, mutta ei ole ehtinyt itse ottamaan asiasta selvää. Tämä kokeilu näyttäytyi hänelle mahdollisuutena oppia virtuaalivaluutoista lisää ja syventää tietämystään aiheesta.

NFT-teosten luonnissa tarvitaan virtuaalivaluuttoja, jotka olivat minulle vielä kokeilun alussa tuntemattomia. Tiesin tunnetuimmat virtuaalivaluutat, mutta en esimerkiksi ollut ostanut virtuaalivaluuttoja. Ensimmäiset työvaiheet kokeilussa liittyivät myös virtuaalivaluuttoihin, joten kokeilun alussa oli varattava aikaa aiheeseen perehtymiseen.

Internetistä löytyy kohtalaisen hyvin neuvoja, miten NFT-teos luodaan. Muodostin työvaiheista itselleni listan, jonka mukaan aloin syventää osaamistani eri vaiheista.

Kokeilun työvaiheet olivat seuraavat:

1. virtuaalivaluuttalompakon avaaminen
2. tarvittavan virtuaalivaluutan ostaminen
3. tilin luominen NFT-kauppapaikkaan (OpenSea)
4. NFT-teoksen luominen.

Tämän listan mukaan kokeiluni lähti etenemään. NFT-teoksen luominen oli hyvin käytännönläheinen projekti, mutta uutta tietoa jokaisesta eri työvaiheesta jouduin sisäistämään paljon. Sain apua ja neuvontaa virtuaalivaluutta-asiantuntija Patrik Elias Johanssonilta, jolta varmistin työvaiheiden järjestyksen. Sain näin varmistuksia omaan kysymyksiini, ja tämä tuki oli itselleni tärkeää työn onnistumisen kannalta. Pystyin olemaan myös varma kokeiluni luotettavuudesta ja sen onnistumisesta. Dokumentoin kokeilua oman työpäiväkirjan ja valokuvien avulla. Jokainen työvaihe on dokumentoitu, ja esittelen seuraavaksi kokeilun eri vaiheet.

## 5.1 Virtuaalivaluutat

Ensimmäiseksi kokeilussa perehdyin virtuaalivaluuttoihin, niiden toimintaperiaatteisiin ja yleisimpiin valuuttoihin. Yleisimpiä virtuaalivaluuttoja ovat esimerkiksi Bitcoin, Ethereum, Tether ja Litecoin. Kokeilun alussa en vielä tiennyt, mistä virtuaalivaluuttoja ostetaan tai miten niiden vaihtaminen euroiksi tapahtuu. Selvitettäviä asioita olivat virtuaalivaluuttojen ostamiseen käytettävät vaihtopalvelut, virtuaalivaluuttalompakon toimintaperiaate sekä se, miten virtuaalivaluuttojen osto ja myynti vaikuttaisivat verotukseeni.

Virtuaalivaluutoista saadut tulot ovat veronalaisia. Jokaisen käyttäjän tulee ilmoittaa virtuaalivaluutoista saadut tulot omassa veroilmoituksessa. Verottajan tulkinnan mukaan virtuaalivaluutan käytöstä tai sen vaihtamisesta saadut tulot verotetaan luovutusvoittona. Luovutusvoitto on pääomatulona. Verotettavaa tuloa syntyy esimerkiksi tilanteessa, jossa ostetaan virtuaalivaluutalla tavaroita tai palveluja, kuten tässä kokeilussa tehdään. Sen sijaan, jos henkilö on vasta hankkinut virtuaalivaluutaa, mutta ei ole vielä käyttänyt sitä, omistamaa virtuaalivaluutan määrää ei tarvitse ilmoittaa veroilmoituksella. (Verohallinto 2022.)

Useimmat NFT-kauppapaikat toimivat Ethereum-virtuaalivaluutalla. Kokeilun mahdollistamiseksi oli hankittava kyseistä valuuttaa, joten työvaiheista ensimmäinen oli tarvittavan valuutan ostaminen. Virtuaalivaluuttojen ostamiseen tarvitaan vaihtopalvelu, josta virtuaalivaluuttoja voidaan ostaa. Vaihtopalveluita tarjoavia yrityksiä on lukuisia, mutta tässä kokeilussa päädyin käyttämään suositua Coinbase-vaihtopalvelua. Coinbase on virtuaalivaluuttojen ”pörssi”, josta voi ostaa ja jossa voi vaihtaa eri valuuttoja. Coinbase-tilin luominen vaatii käyttäjältä vahvan tunnistautumisen, mikä osaltaan lisäsi luotettavuutta yritystä kohtaan. Valitsin vaihtopalveluksi yleisimmin käytetyn palvelun, jotta välttyisin mahdollisilta huijaussivustoilta.

Coinbase-tilin avaamisen jälkeen latsin puhelimeen sovelluskaupasta Coinbase wallet -sovelluksen eli virtuaalivaluuttalompakon. Tilin avaaminen tai lom-

pakon lataaminen sovelluskaupasta ei maksanut mitään. Tämän jälkeen tuli valita maksutapa Coinbase-tilille. Vaihtoehtona on yhdistää oma pankki tai valita maksutavaksi luottokortti. Valitsin luottokortin, jotta kokeilu olisi nopeampi tehdä. Pankkisiirroissa menee muutama päivä, mutta luottokortin avulla virtuaalivaluutan osto onnistuu heti.

Virtuaalivaluuttoihin liittyvät työvaiheet olivat seuraavat:

1. Avaa tili Coinbase-vaihtopalveluun.
2. Lataa lompakkosovellus puhelimeen.
3. Osta tarvittavaa valuuttaa vaihtopalvelusta.
4. Siirrä valuutta vaihtopalvelusta lompakkoon.

Virtuaalivaluutan siirto vaihtopalvelusta omaan lompakkoon tapahtuu seuraavasti:

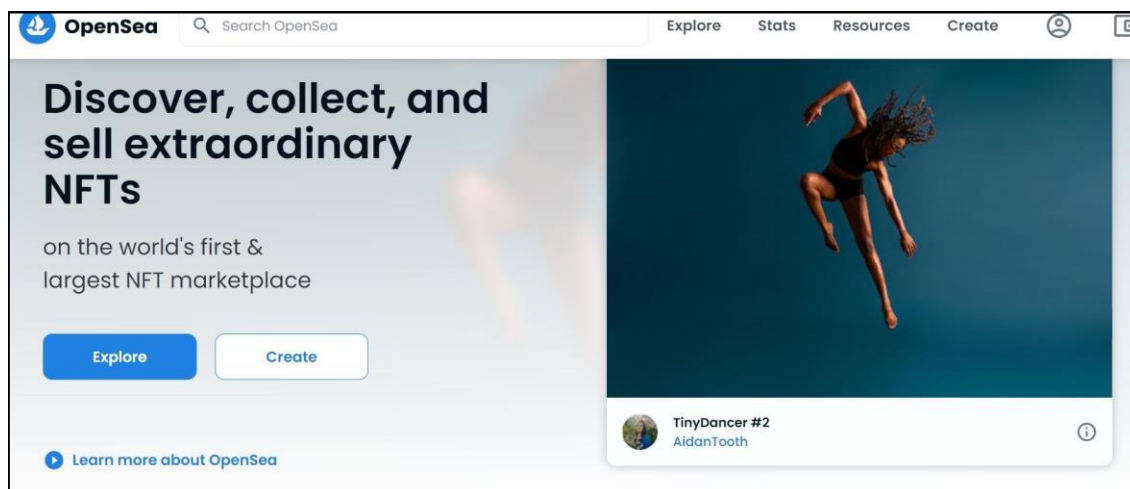
1. Kirjaudu Coinbase-tilille.
2. Paina send/receive-kohtaa siirtääksesi valuutat lompakkoon.
3. Kopioi lompakon osoite ja lisää osoite saajan kohdalle.
4. Valitse lähetettävä summa ja paina continue-painiketta. Lopuksi paina send now -painiketta, ja siirto vaihtopalvelusta lompakkoon on suoritettu.

Lindbergin tuli avata myös tili vaihtopalveluun sekä ladata itselleen virtuaalivaluuttalompakko. Hänen ei kuitenkaan tarvinnut ostaa itselleen virtuaalivaluutusta, koska myöhemmin loimme NFT-teoksen niin, että luomisen kustannukset tulivat teoksen ostajalle maksettavaksi. Virtuaalivaluuttoihin liittyvien työvaiheiden jälkeen yhdistetään lompakko valittuun NFT-kauppapaikkaan. Kauppapaikan valinnasta kerron seuraavaksi.

## 5.2 NFT-kauppapaikan valinta

NFT-kauppapaikkoja on kahdenlaisia: kuratoituja, kuten Nifty Gateway sekä Makersplace, jonne taiteilijat valitaan, sekä kuratoimattomia kauppapaikkoja, jonne kuka tahansa voi tehdä oman NFT-teoksen. Tällaisia kauppapaikkoja ovat muun muassa OpenSea sekä Rarible. Isoimmat NFT-kauppapaikat toimivat useimmiten Ethereum-lohkoketjussa. (Koistinen 2021.)

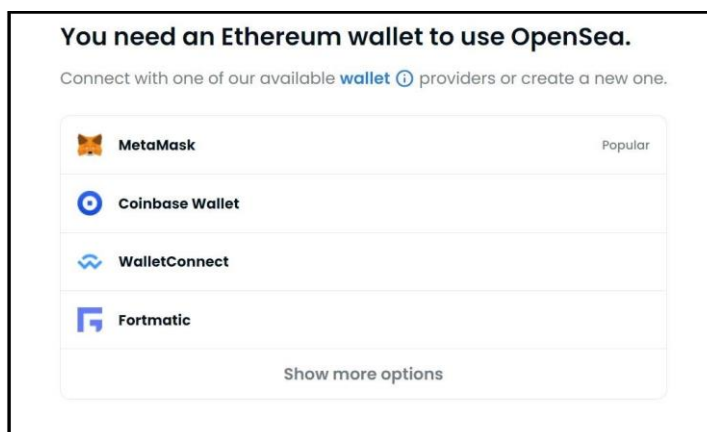
Päädyin valitsemaan suosituimman ja käytetyimmän alustan, OpenSea-nimisen alustan, joka on tällä hetkellä NFT-markkinoiden käytetyin kauppapaikka. Kauppapaikan valintaa ohjasivat samat perusteet kuin vaihtopalvelun valinnassa. Tahdoin kauppapaikan olevan juuri nyt suosituin ja käytetyin, jotta tämän opinäytetyön ohjeet olisi kirjoitettu käytetyimmän kauppapaikan mukaisesti. Suosituin palvelu on myös mielestäni useimmiten luotettavin valinta ensimmäisen NFT-teoksen julkaisuun.



Kuva 1. OpenSea-kauppapaikan etusivu

OpenSea-kauppapaikka vaatii toimiakseen virtuaalivaluuttalompakon. OpenSeassa voi käyttää erilaisia lompakoita, ja yksi suosituimmista on MetaMask-sovellus. MetaMask toimii verkkoselaimen laajenuksena ja on tämän vuoksi helppo käyttää. Tässä kokeilussa käytössä oli Coinbasen tarjoama lompakko.

Käytettävän lompakon valintaan vaikutti tieto, että tulisin käyttämään virtuaalivaluuttalompakkoa myös tämän kokeilun jälkeen. Kun tilit oli avattu minulle sekä Lindbergille Coinbase-vaihtopalveluun ja lompakot oli ladattu puhelimeen, pysytimme aloittamaan OpenSea:n käytön. Kuvassa 2 on lista OpenSea:n hyväksymistä lompakoista.



Kuva 2. Virtuaalivaluuttalompakon yhdistäminen OpenSea-palveluun.

### 5.3 NFT-teoksen luominen

OpenSeassa voidaan luoda joko yksittäinen NFT-teos tai kokoelma. Alustan toimivuuden kannalta on järkevämpää luoda kokoelma, jonka yhteyteen NFT-teos tehdään.

NFT-teoksen luonti OpenSeassa ei ole täysin ilmaista. NFT-teokset tehdään lohkoketjuteknologian avulla, ja teknologia vaatii paljon laskentatehoa. Kun NFT-teos luodaan eli merkitään digitaalinen todiste lohkoketjuun, prosessi vaatii laskentatehoa. Sama toiminto tapahtuu teosten myymisessä. Lohkoketjussa tapahtuvien muutosten teko vaatii laskentatehoa, mikä kuluttaa sähköä ja se puolestaan maksaa. Kuluja kutsutaan bensarahaksi tai kaasumaksuiksi (gas fees). Maksut voivat vaihdella muutamista kympeistä useisiin satoihin euroihin. NFT-teosten luonnissa ja myynnissä täytyy kiinnittää huomioita maksuihin, koska ne voivat olla jopa suurempia kuin teoksen myyntihinta. Tällöin tekijälle voi tulla

jopa tappiota NFT-teoksen luonnista. (Grace 2021.) Maksujen lisäksi OpenSea veloittaa 2,5 prosenttia jokaisesta NFT-teoksen hinnasta, kun teos myydään.

Lokakuussa 2021 meillä oli tiedossa, mikä olisi kokeilussa julkaistava NFT-teos. Saimme idean julkaistavasta teoksesta Lindbergin yhteistyön myötä. Lindberg on yhteistyössä italialaisen trumpettien suukappaleita valmistavan toimijan kanssa. Lindbergillä oli giff-tiedosto juuri hänelle kustomoidusta suukappaleesta. Tämä giff-tiedosto oli mielestämme sopiva ensimmäiseksi NFT-teokseksi.

Kuten kaikki kokeilut, myös tämä kokeilu kohtasi haasteita matkan aikana. NFT-teoksen julkaisu oli kokeilun haastavin vaihe. Myös me kohtasimme OpenSea-palvelun korkeat gas fees -maksut. Olimme sopineet julkaisun marraskuun loppulle, mutta huomasimme, että NFT-kauppapaikassa oli tuolloin korkeat transaktiomaksut, jotka olivat noin 330 dollaria. Olin luullut, että aloitusmaksu olisi ollut muutamia kympejä. Päätimme siirtää julkaisua myöhemmäksi taloudellisista syistä.

Helmikuussa 2022 kokeilimme uudestaan NFT-teoksen julkaisua. Teimme julkaisun etäyhteyksin niin, että Lindberg hoiti omalta koneelta NFT-teoksen julkaisun työvaiheet. Ruudunjaon avulla sain ohjeistettua hänet läpi työvaiheiden, ja saimme julkaistua Lindbergin NFT-teoksen. Aloitimme luomalla Lindbergille kokoelman, jonne julkaistava NFT-teos luodaan. Lindbergin kokoelman nimeksi tuli The Golden Trumpet Collection. Alla on kuva kokoelman etusivusta.



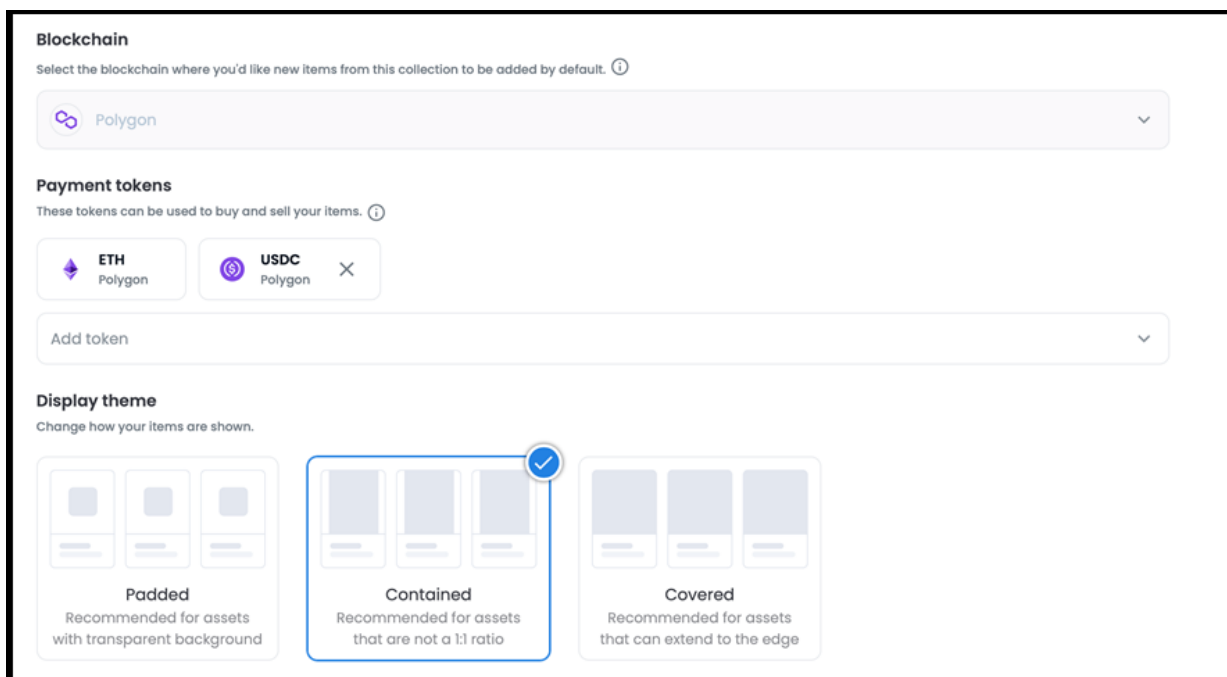
Kuva 3. Tero Lindbergin kokoelman kansikuva.

Kokoelman luonti tapahtuu valitsemalla OpenSea-profiilista "My Collection" ja valitsemalla "Create". NFT-teoksen luomisen työvaiheet ovat seuraavat:

1. Avaa luomasi kokoelma ja valitse Add New Item.
2. Lataa tiedostosi eli NFT-teoksesi ja nimeä tiedosto. Lindbergin teoksen nimeksi annettiin The Golden Trumpet Mouthpiece.
3. Kirjoita NFT-teoksen ominaisuudet ja muut tarvittavat kuvaukset.
4. Valitse "Create", kun kaikki tiedot on syötetty.

Kuvaan seuraavaksi, millaiset ominaisuudet määrittelimme Lindbergin teokselle. OpenSea toimii kahden eri lohkoketjun kanssa, joten NFT-teoksen luomisen yhteydessä valitaan lohkoketju, jonne NFT-teos halutaan luoda. Valitsimme Polygon-lohkoketjun, koska siinä NFT-teoksen luomiseen liittyvät maksut tulevat teoksen ostajalle maksettavaksi. Tällöin NFT-teoksen luonti on tekijälle ilmaista.



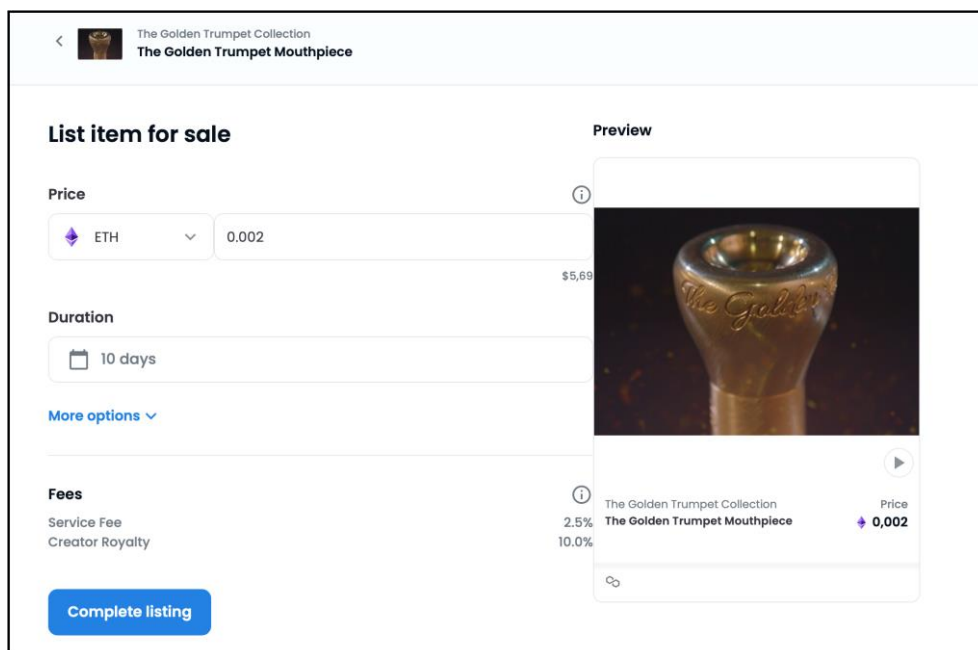


Kuva 4. NFT-teoksen ominaisuuksien valinta.

Payment tokens -kohdassa valitaan, millä virtuaalivaluutoilla julkaistava NFT-teos voidaan ostaa. Lisäksi teokselle valitaan sopiva teema, joka määrittelee NFT-teoksen tyylin palvelussa.

Payout wallet adress -kohtaan liitetään sen virtuaalivaluuttalompakon osoite, johon myyntivoittojen tahdotaan siirtyvän. Kopioimme tähän Lindbergin oman lompakon osoitteen.

Yksi tärkeimpiä määriteltäviä ominaisuuksia on NFT-tuotteen myyntitapa. Myyntitavaksi voidaan valita huutokauppa, tarjoukset tai kiinteä hinta. Lindbergin teokselle valitsimme kiinteän hinnan. Hinta merkittiin Ethereum-virtuaalivaluutan mukaan, mutta dollareissa hinta oli noin kuusi dollaria. Teoksen määriteltiin olevan myynnissä kymmenen päivää. Alla olevassa kuvassa on valmiin NFT-teoksen tiedot.



Kuva 5. NFT-teoksen ominaisuudet.

NFT-teknologian avulla voidaan toteuttaa menettely, jossa taiteilija saa tietyn osuuden, esimerkiksi 10 prosenttia, teoksen hinnasta myös jälkimarkkinoilla. Aina kun NFT-teosta myydään eteenpäin, saa teoksen tekijä määrittelemänsä osuuden jokaisesta myyntikerrasta. Tämän toteutus onnistuu NFT-teosten sisään rakennetulla älykkäällä sopimuksella, johon voidaan liittää tämä toiminto. (Kaikkonen ja Wang 2021.)

NFT-teoksen ominaisuuksia määriteltäessä on kohta Creator Earnings, jossa merkitään jälkimarkkinoilta saatava prosenttiosuus myyntihinnasta. Nyt standardi on ollut kymmenen prosenttia, jonka myös merkitsimme Lindbergin teokselle.

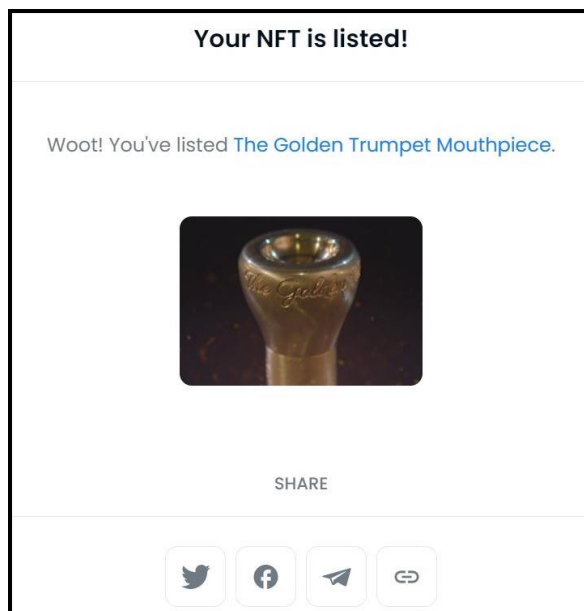
**Creator Earnings**

Collect a fee when a user re-sells an item you originally created. This is deducted from the final sale price and paid monthly to a payout address of your choosing. [Learn more about creator earnings.](#)

Percentage fee

Kuva 6. Jälkimarkkinoiden osuuden määrittely.

Kun NFT-tuotteen kaikki ominaisuudet oli määritelty, voidaan teos julkaista. OpenSea-palvelu antaa ilmoituksen, kun teos on onnistuneesti julkaistu ja laitettu myyntiin.



Kuva 7. The Golden Trumpet Mouthpiece -teoksen julkaisu.

#### 5.4 NFT-teoksen osto ja myynti

Lindbergin NFT-teoksen hinnaksi oli määritelty noin kuusi dollaria, ja teos oli ostettavissa kymmenen päivää. Olimme sopineet etukäteen, että toimin kokeilussa ostajana. Tarkoituksena oli myydä teos vielä eteenpäin, jotta saimme näyttettyä myös jälkimarkkinoilta saatavan tulon. Ostin Lindbergin NFT-teoksen 13.2.2022 ja myin teoksen eteenpäin 26.2.2022. Kerron seuraavaksi, miten NFT-teoksen ostaminen tapahtuu.


NFT-teoksen ostaminen aloitetaan avaamalla ostettavan NFT-teoksen sivu. Tämän jälkeen ostaminen tapahtuu alla olevien toimenpiteiden mukaisesti.

1. Paina osta nyt -painiketta.
2. Hyväksy ostettavan NFT-teoksen tiedot.

### 3. Vahvista osto.

Kuvassa 8 on ostettavan NFT-teoksen tiedot, jotka palvelu pyytää hyväksymään.

**This is an unreviewed collection** ×



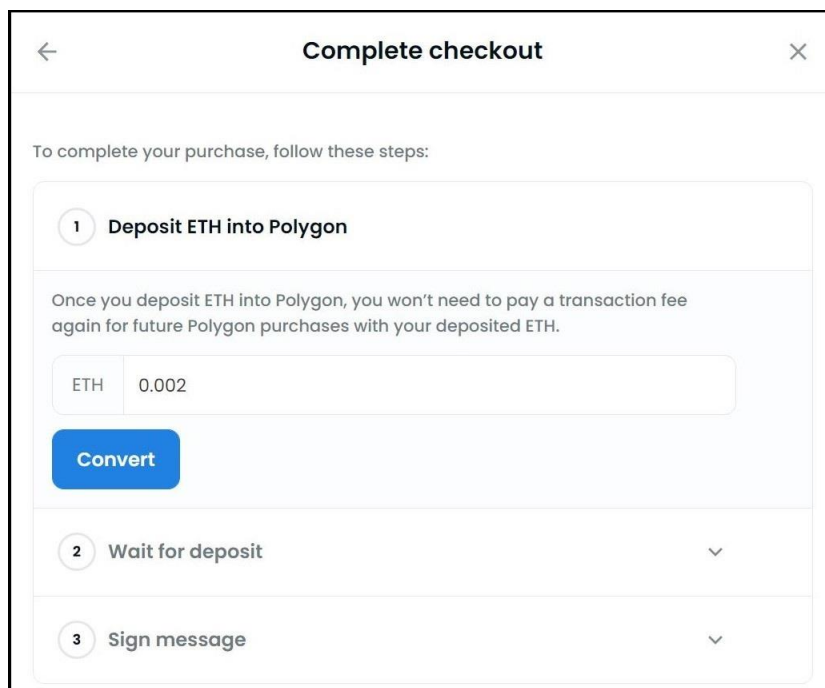
Review this information to ensure it's what you want to buy. ⓘ

Collection name	<b>The Golden Trumpet Collection</b>
Creator	<b>TheGoldenTrumpet</b> (member since Feb 4, 2022)
Total sales	<b>1 sale</b>
Total volume	<b>0,002</b> (\$5,63)
Social links	<b>Not specified</b>
Contract address	<b>0x2953...4963</b>
Total items	<b>1 item</b>
Created date	<b>22 days ago</b>

[Show less](#)

I understand that OpenSea has not reviewed this collection and blockchain transactions are irreversible.

Kuva 8. Ostettavan NFT-teoksen tiedot.



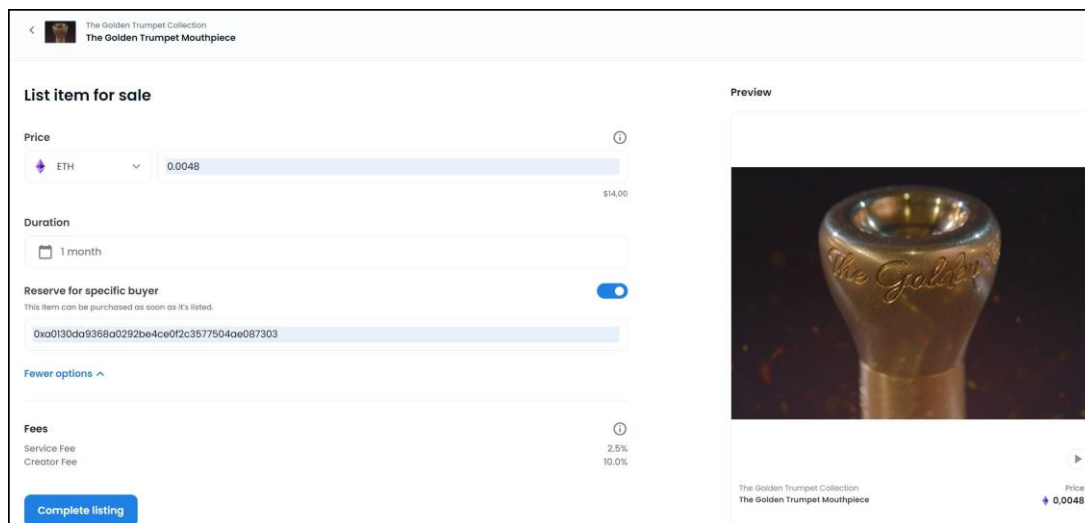
Kuva 9. Maksun hyväksyminen.

Yllä olevan kuvan 9 ensimmäinen huomio ”Deposit ETH into Polygon” tarkoittaa, että talletus Ethereum-virtuaalivaluutasta Polygon-lohkoketjuun vaatii ensimmäisellä kerralla transaktiomaksun. Kun olet kerran tallettanut Ethereumia Polygoniin, sinun ei tarvitse maksaa transaktiomaksua uudelleen tulevista Polygon-hankinnoista. Polygon on Ethereumin lohkoketjun toinen versio, joten tässä ostossa virtuaalilompakossa olevaa Ethereum-valuutta täytyi muuttaa Polygoniksi. Tapahtumassa virtuaalivaluuttalompakossa oleva Ethereum muuttuu Polygonetheriksi.

Sign message -kohdassa osto vahvistetaan puhelimen virtuaalivaluuttalompakon sovelluksen kautta. Osto ei mene loppuun ennen kuin virtuaalivaluuttasiirto on mennyt läpi. Tässä voi mennä 45 minuutista tuntiin.

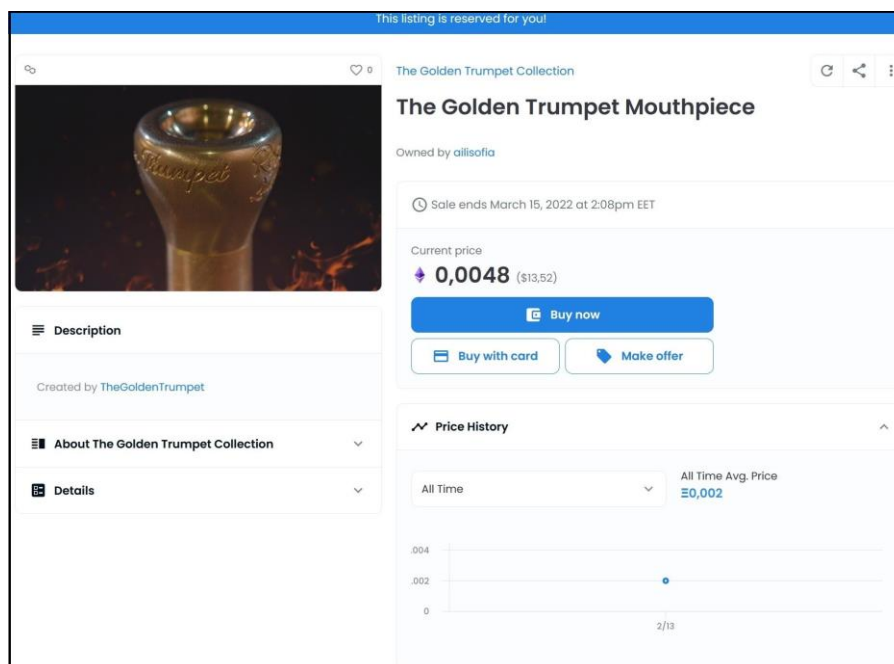
Kun osto oli mennyt läpi, oli Lindbergin teos Trumpet Mouthpiece siirtynyt ostajalle eli minulle. Tämän jälkeen halusin myydä teoksen eteenpäin. Määrittelin jälleen palvelussa myyntiin tarvittavat tiedot, ja nämä tiedot näkyvät kuvassa 10.

Hinnaksi laitoin 14 dollaria. Poiketen ensimmäisestä myynnistä tällä kertaa minulla oli tiedossa ostaja. Tällöin valmiiksi määritellyn ostajan virtuaalivaluuttalompakon osoite liitetään myytävän NFT-teoksen myyntitietoihin.



Kuva 10. Teoksen myynti eteenpäin.

Kun kaikki tiedot on määriteltä, painetaan Complete listing -painiketta. Alla olevassa kuvassa 11 teos on laitettu uudelleen myyntiin.

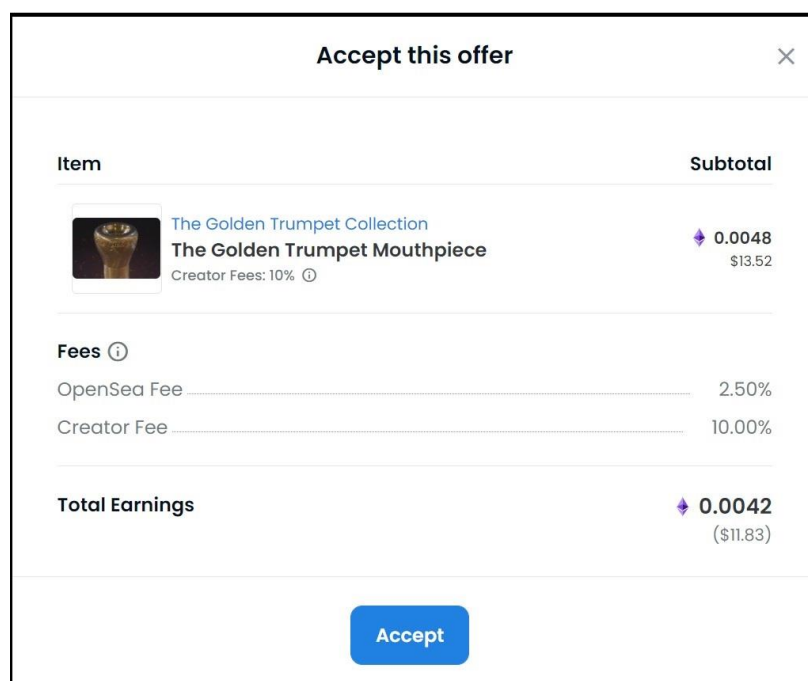


Kuva 11. Teoksen myyntitiedot

Kuvasta 11 huomataan, että teoksen omistaa käyttäjä ailisofia. Tässä vaiheessa Lindberg oli myynyt teoksen eteenpäin, mutta hänen tietonsa säilyvät teoksen yhteydessä. Kuvasta näkee, että teoksen on luonut käyttäjä TheGoldenTrumpet.

Kun valmiiksi määritelty ostaja oli hyväksynyt oston, tuli kauppa vielä minulle hyväksyttäväksi. NFT-tuotteille voidaan määritellä osuus, jonka teoksen tekijä saa teoksensa myynneistä jälkimarkkinoilla. Lindbergin teokselle oli merkitty kymmenen prosentin voitto jälkimarkkinoilta. Päätin myydä teoksen eteenpäin, ja myös tästä myynnistä Lindberg nettosi kymmenen prosenttia myyntihinnasta.

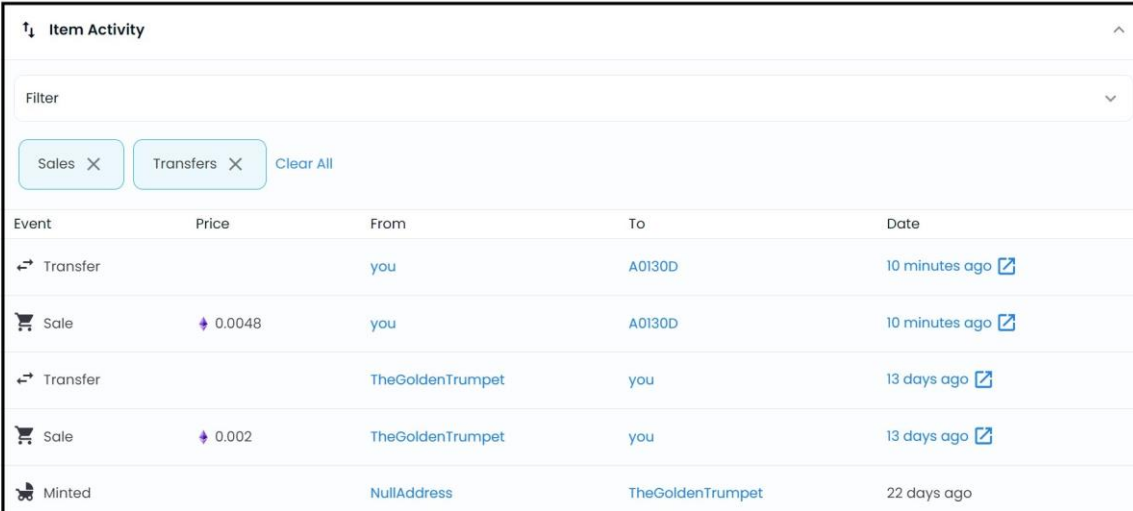
Alla olevasta kuvasta 12 ilmenee, että kokonaishinta uudelleen myynnissä oli 13,58 dollaria, josta kymmenen prosenttia päätyy teoksen tekijälle eli Lindbergille. OpenSea-palvelu veloittaa myynnistä 2,5 prosenttia, joten myyjälle kaupasta jäi 11,83 dollaria.



Kuva 12. Tarjouksen hyväksyminen.

Lopuksi voimme tarkastella Lindbergin luoman teoksen historiaa OpenSea-palvelussa. Ensin Lindberg loi teoksen. Teoksen nimeksi annettiin The Golden

Trumpet Mouthpiece. Teos myytiin minulle hintaan 0,002 Ethereumia. Tämän jälkeen teos myytiin eteenpäin valmiiksi sovitulle ostajalle. Hinta oli 0,0048 Ethereumia. NFT-teoksen tiedot näkyvät OpenSea-palvelussa, ja kaikki ostajat ja myyjät jäävät palveluun näkyville.



The screenshot shows the 'Item Activity' page for 'The Golden Trumpet Mouthpiece'. It features a filter section with 'Sales' and 'Transfers' selected, and a 'Clear All' button. Below is a table of activity events.

Event	Price	From	To	Date
Transfer		you	A0130D	10 minutes ago
Sale	0.0048	you	A0130D	10 minutes ago
Transfer		TheGoldenTrumpet	you	13 days ago
Sale	0.002	TheGoldenTrumpet	you	13 days ago
Minted		NullAddress	TheGoldenTrumpet	22 days ago

Kuva 13. The Golden Trumpet Mouthpiece -teoksen myyntihistoria.

Kokeilu päättyi Lindbergin kanssa loppuhaastatteluun, jonka teimme 10.3.2022.

## 6 Tulokset

Tässä opinnäytetyössä tarkoitus oli löytää vastauksia kolmeen tutkimuskysymykseen. Tutkimuskysymykseni olivat:

1. Mitä asioita muusikon tulee oppia pystyäkseen hyödyntämään NFT-tekniologiaa toimeentulossaan?
2. Millaisia uusia palveluita muusikko tarvitsee NFT-tekniologian käyttöönoton tueksi?
3. Mitä vaiheita NFT-teoksen luomiseen ja myyntiin liittyy?



Aineistoa syntyi haastattelujen sekä oman työpäiväkirjani kautta. Näiden aineistojen kautta löysin vastauksia tutkimuskysymyksiini. Avaan ensin haastatteluista saamiani tuloksia.

Teimme Lindbergin kanssa alkuhaastattelun 22.11.2021. Tätä ennen olimme keskustelleet tulevasta projektista muutamia kertoja, mutta emme olleet keskustelleet aiheesta laajemmin. Alkuhaastattelu suoritettiin etäyhteyksin Teams-palvelun avulla marraskuussa 2021, mutta tämän jälkeen Metropolian tietosuojakäytänteet muuttuivat ja Teams-palvelua ei enää suositeltu käytettäväksi.

Alkuhaastattelussa oli kolme isoa pääteemaa: virtuaalivaluutat, Lindbergin toimeentulo sekä musiikkiala toimialana. Alkuhaastattelussa oli kymmenen kysymystä, joista kolme kysymystä syntyi haastattelun aikana.

Haastatteluissa on tärkeää, että tilanne lähtee käyntiin ns. lämmittelykysymyksillä. Heti alkuun ei ole hyvä kysyä kaikkein vaikeimpia kysymyksiä tai hyvin teknisiä taustatietoja. Muutoin haastateltavalle voi tulla olo, että vastausten tulee olla lyhyitä ja ytimekkäitä. Haastattelu kannattaakin aloittaa riittävän avoimella kysymyksellä. (Hyvärinen, Suoninen ja Vuori 2022.)

Aloitin haastattelun kysymällä, miltä tuntuu lähteä mukaan NFT-projektiin. Lindberg oli innostunut ja odotti projektin eri vaiheita positiivisella mielellä. Aihe oli hänestä mielenkiintoinen, ja hänellä oli halu oppia lisää erityisesti virtuaalivaluutoista. Lindberg kertoi, ettei NFT-teknologia ollut hänelle entuudestaan tuttu. Alkuhaastattelussa kysyin myös, miksi Lindberg tahtoi lähteä mukaan tähän projektiin. Lindberg ei ollut ehtinyt tutustumaan itsenäisesti virtuaalivaluuttoihin, mutta aihe kiinnosti häntä kovasti. Tämä projekti tarjosi hyvän keinon oppia lisää kiinnostavasta aiheesta.

Alkukysymysten jälkeen siirryimme virtuaalivaluuttoja koskeviin kysymyksiin. Pyysin Lindbergiä kertomaan, mitä ajatuksia virtuaalivaluutat hänessä herättävät. Lindberg kertoi uskovansa, että virtuaalivaluutat tulevat pitkällä aikavälillä vakiintumaan. Hän näki, että virtuaalivaluutat voisivat olla hänen omien lastensa

arkipäivää tulevaisuudessa. Lindberg kuvasi olevansa varovaisen kiinnostunut aiheesta.

Alkuhaastattelussa tahdoin myös selvittää, mistä Lindbergin tulot muodostuvat. Joskus haastatteluissa asian arkaluonteisuus voi lamaannuttaa haastateltavan (Hirsjärvi ja Hurme 2011, 126). Raha on aiheena hyvin henkilökohtainen, ja siitä avoimesti puhuminen voi olla toisinaan hankalaa. Uskon kuitenkin, että koska emme olleet Lindbergin kanssa tuntemattomia toisillemme, pystyimme käsittelemään aihetta laajemmin ja turvallisessa ilmapiirissä.

Pyysin häntä jaottelemaan tulovirrat prosenttiosuuksina. Lindbergin tuloista isoin osa tulee live-esiintymisistä. Keikat muodostavat hänen tuloistaan 80 prosenttia. Sovitusten kirjoittaminen oli toinen tärkein tulonlähde, mutta silti sivutyön oloista toimintaa. Sovitusten kirjoittaminen olisi osuuksina kuvattuna Lindbergillä noin 10–15 prosenttia. Kolmas osuus, noin viisi prosenttia tuloista, koostui kaikista muista tuloista, kuten studiotöistä ja levymyynneistä.

Kysyin, tahtoisiko Lindberg muuttaa jotain tulojen muodostuksestaan. Vastauksessa esiin nousivat muun muassa levyjen tekemisen taloudelliset haasteet. Lindberg toi esiin sen, kuinka vähän radiot soittavat uutta musiikkia, minkä seurauksena myös Gramex-tulot ovat tippuneet. Osittain johtuen radioiden toimintatavoista vain suositut artistit ansaitsevat levyillään. Kysyin Lindbergiltä, voiko hänestä musiikkialalla itse vaikuttaa tulojen muodostumiseen. Hän oli kokenut, että musiikkialalla pystyy vaikuttamaan vain vähän tulojen muodostumiseen. Esimerkkinä Lindberg mainitsi sovittamisen, josta ansaitsee todella vähän.

Haastattelun edetessä syntyi myös kysymyksiä keskustelujemme pohjalta. Kysyin muun muassa, millainen tunnelma muusikoiden keskuudessa on juuri nyt. Tahdoin tietää, miten alan taloudelliset haasteet näkyvät muusikoiden mieli-aloissa.

” Itse olen etuoikeutettu, kun saan tehdä töitä, joista pidän ja joista maksetaan ihan ok. Työtä on kuitenkin vain tietty määrä, joka jakaantuu hyvin pienelle määrälle soittajia. Sehän siinä on, mistä

kaikki elantonsa saavat niin se huolestuttaa. Esimerkiksi juuri nuoret soittajat, miten he pärjäävät. Välillä kauhistuttaa, miten paljon muusikoita valmistuu ja miten heille riittää töitä?”

Lopuksi kysyin, huolestuttaako Lindbergiä oma työllisyys huippuvuosien jälkeen. Lindberg totesi, ettei soittokeikkoja ole välttämättä tulevaisuudessa yhtä paljon kuin tällä hetkellä. Tästä johtuen pedagogiikasta tulisi löytää uusi suunta työuralle.

”Nyt tulisi kasvattaa ja kehittää itseään, koska tiedän palaavani opetuspuolelle. Se on kuitenkin myös yksi tämän ammatin muodoista. Täytyy yrittää kerätä nyt kokemuksia ja tehdä paljon asioita, jotta esimerkiksi 10 vuoden päästä on hyvännäköinen CV, jotta saa vielä opetuspaikan. Sekin on kauheaa, että niitä opetusvirkoja on todella vähän. Välttämättä paikkoja ei vain ole.”

Lindbergin ajatukset kuvastavat hyvin musiikkialan työllistymisen haasteita. Lindberg on alansa huippuammattilainen, mutta myös hän joutuu miettimään tarkoin uransa kehitystä ja sitä, tuleeko hän työllistymään sen jälkeen, kun live-esiintymiset vähentyvät. Loppuhaastattelusta sain vahvistuksia kokeilun aikana tekemiini havaintoihin. Avaan loppuhaastattelun huomioita seuraavaksi.

Haastattelussa esitin seitsemän kysymystä, joista yksi kysymys syntyi spontaanisti haastattelun aikana. Kysymykset koskivat kehittämistyön vaiheita ja Lindbergin ajatuksia virtuaalivaluutoista ja NFT-tekniologiasta.

Ensimmäiseksi kysyin, millainen kokemus NFT-projektimme oli ollut Lindbergistä?

”Hurjan mielenkiintoista hommaa. Näen, että tässä on tulevaisuutta. Tässä on yksi alusta, joka voisi hyvinkin toimia. Tämä vaatisi julkisuutta, mainosta ja myyntipuhetta. NFT-toiminnan tulisi ensin levitä, jotta se alkaisi toimia. Tienaaminen striimauspalveluista on niin pientä, että tällaisessa toiminnassa olisi paljon enemmän järkeä”.

Kysyin, oliko kokeilu tuonut Lindbergille uutta tietoa. Lindberg toi vastauksessaan esille, että hän oppi valtavasti uusia asioita kokeilumme myötä. Lindberg ei ollut kuullut NFT-tekniologiasta ennen kokeilua, joten lähtökohtaisesti kaikki

asiat olivat hänelle uusia. Uskon, että sama koskee monia muusikoita, jotka olisivat kiinnostuneita kokeilemaan NFT-teknologiaa. NFT-teknologiassa tulee vastaan uusia termejä, ja tiedon löytäminen itsenäisesti voi olla haasteellista. Jos NFT-teosten luominen vaatii aluksi paljon uusien asioiden oppimista, voi se hidastaa NFT-teosten yleistymistä muusikoiden keskuudessa. Tähän ongelmaan tulisi vastata uusien palveluiden avulla.

Pyysin Lindbergiä myös arvioimaan, miten hän arvioisi kokeilun perusteella sitä, että NFT-teknologia voisi olla uusi tulonlähde hänellä tai laajemmin musiikialalla. Lindberg arvioi, että NFT-teknologia voisi olla hyvä tapa jakaa faneille jotain spesiaalia. Lindberg ei ollut varma, pystyisikö kyseinen teknologia valtaamaan striimauspalveluiden toimialaa. Esimerkkinä Lindberg mainitsi YouTube-sivuston, joka on suosituin musiikin kuuntelun alusta. Siellä kuuntelu ei maksa mitään, joten sitä vastaan on vaikea kilpailla. NFT-teknologia olisi kuitenkin hyvä keino myydä jotain henkilökohtaisempaa seuraajille.

Lopuksi kysyin, aikooko Lindberg jatkaa NFT-teosten julkaisemista. Lindberg oli jo päättänyt, että uuden oman materiaalin valmistuttua hän kokeilee NFT-teosten luontia vielä uudelleen. Kun tili OpenSea-kauppapaikkaan on luotu ja julkaisun työvaiheet käyty läpi, on hyvä jatkaa asiaan perehtymistä.

Kokeilusta oli jäänyt positiivinen mieli Lindbergille, ja se varmasti vaikuttaa myös siihen, että hän tahtoisivat jatkaa NFT-teosten kokeilua myös tulevaisuudessa. Kokeilua NFT-teosten julkaisu on vielä, koska toiminta on suurelle yleisölle tuntematonta. Lindbergin seuraavat julkaisut voivat kuitenkin viedä toimintaa eteenpäin, ja hän voi osaltaan viedä NFT-teosten käyttöä eteenpäin.

Seuraavaksi avaan tarkemmin tutkimuskysymyksiini saamiani vastauksia. Kerron ensiksi havaintoni uusista asioista, jotka muusikon tulee omaksua NFT-teknologiasta. Tämän jälkeen kerron uusista palveluista, joita näiden asioiden ympärille tulisi kehittää. Lopuksi tiivistän ne vaiheet, jotka liittyvät NFT-teoksen luomiseen ja myyntiin.

## 6.1 Uudet opit NFT-tekniologiasta

Kokeilustani ei voida tehdä tieteellisiä yleistyksiä, mutta työni kautta saatiin pieni otanta siitä, mitä muusikon tulee omaksua hyödyntääkseen NFT-tekniologiaa ja virtuaalivaluuttoja toimeentulossaan. Haastattelujen ja työpäiväkirjan havaintojen pohjalta voin todeta tutkimuskysymyksiin, että muusikon tulee muun muassa oppia käyttämään virtuaalivaluuttoja. Virtuaalivaluuttojen lisäksi muusikon tulee ymmärtää NFT-kauppapaikkojen toimintatavat ja tekniset vaatimukset pystyäkseen hyödyntämään NFT-tekniologiaa toimeentulossaan. Näiden uusien asioiden tueksi olisi myös hyvä kehittää palveluita, jotka tukisivat muusikon oppimista sekä helpottaisivat NFT-tekniologian käyttämistä.

Työpäiväkirjasta pystyin löytämään kolme isointa teemaa, joiden ympärille uudet opittavat asiat tulisi rakentaa. Ensimmäinen teema, johon opittavat asiat liittyvät, koskee virtuaalivaluuttoja. Kaikki työvaiheet, joihin virtuaalivaluutat liittyvät, vaativat taustatukea ja ohjausta. Tämä oli hyvin ymmärrettävää, koska Lindbergillä ei ollut aiempaa kokemusta virtuaalivaluutoista. Uskon, että monet muusikot ovat samankaltaisessa lähtötilanteessa.

Uudet opittavat asiat virtuaalivaluutoista löysin kehittämistyön työvaiheista ja työpäiväkirjan havainnoista. Jotta muusikko pystyy aloittamaan NFT-teosten luomisen, tulee muusikolla olla virtuaalivaluuttoja. Muusikon tulee osata avata virtuaalivaluuttalompakko sekä käyttää virtuaalivaluuttojen vaihtopalveluita ostaakseen oikeaa virtuaalivaluutusta. Vaihtopalveluiden kautta virtuaalivaluuttoja saa myös vaihdettua euroiksi, jos NFT-kauppapaikoista saatava tuotto halutaan siirtää omalle pankkitilille.

Toinen teema liittyy NFT-teosten luontiin. Huomasin kokeilumme aikana, että ennen kuin muusikko pystyy hahmottamaan, mikä NFT-teos on, tulee taustalla olevaa lohkoketjutekniologiaa ymmärtää. NFT-teokset ovat konkreettisesti lohkoketjun päälle luotuja digitaalisia teoksia. Lohkoketjun avulla NFT-teosten omistusoikeudet voidaan todistaa luotettavasti. NFT-pohjaisten teosten omistus-

oikeus voidaan todistaa lohkoketjuteknologialla. Ilman tätä NFT-teknologiaa digitaalisilla teoksilla ei olisi samanlaista arvoa. (Soon 2022.) Teknologian ymmärtäminen auttaa hahmottamaan, mistä NFT-teosten arvo muodostuu ja mikä digitaalisissa teoksissa on ideana.

Huomasin kokeilun myötä, että juuri tekniset kysymykset ovat asioita, joissa ohjausta tarvittiin. Kun NFT-teoksia luodaan kauppapaikoissa, muusikon tulee osata valita haluamansa lohkoketju NFT-kauppapaikan vaihtoehdoista. Muusikon täytyy tietää, mikä lohkoketju on, sekä ymmärtää, mitä eroa NFT-kauppapaikkojen lohkoketjuilla on. NFT-teoksen saa luotua, vaikkei syvällistä ymmärrystä lohkoketjuteknologiasta olisi. Uskon, että teknisten asioiden oppimista auttaa, jos ilmiötä ymmärtää hieman laajemmin.

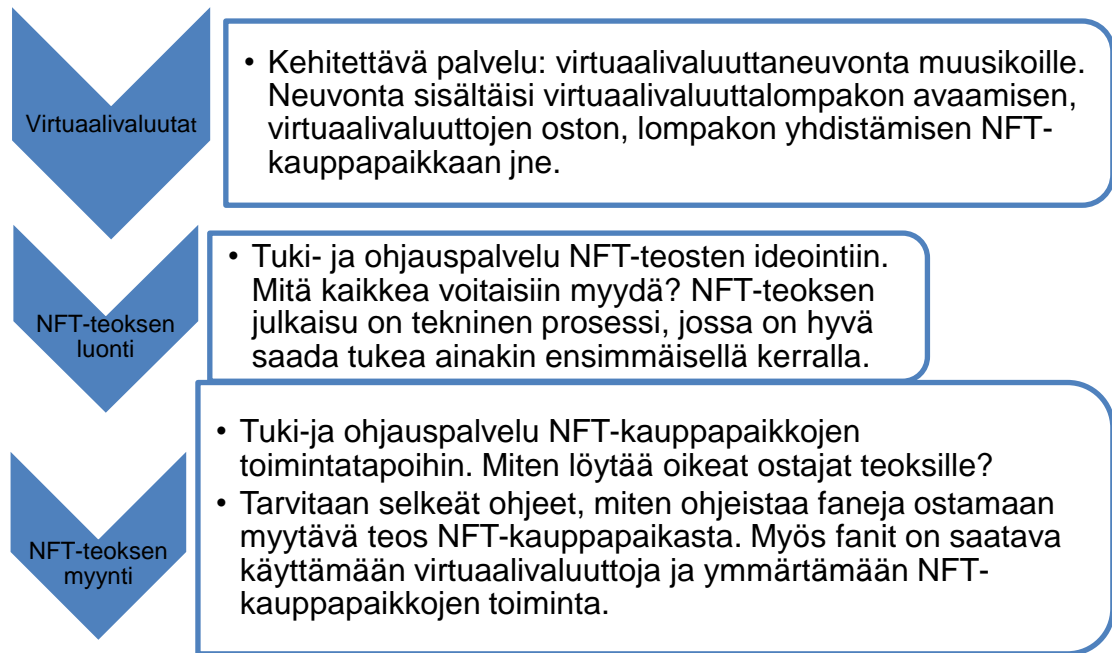
Kolmas teema uusista opittavista asioista liittyi NFT-teosten myyntiin. Ostajien ja fanikunnan rakentaminen NFT-kauppapaikkaan on samanlainen projekti kuin suosion rakentaminen sosiaalisen median tileille. Vaikka muusikolla olisi seuraajia sosiaalisessa mediassa, tulee fanit saada käyttämään virtuaalivaluuttoja. Muusikon tulee osata käyttää sosiaalisen median alustoja sekä saada omat NFT-teoksensa erottumaan NFT-kauppapaikkojen laajasta valikoimasta.

## 6.2 Uudet kehitettävät palvelut

Työpäiväkirjan aineistosta pystyin löytämään vastauksia siihen, millaisia uusia palveluita muusikko tarvitsisi ottaakseen NFT-teknologian käyttöönsä. Kokeilun työvaiheista muodostui myös listaus siitä, mitä vaiheita NFT-teoksen luomiseen ja myyntiin liittyy. Muusikko tarvitsee NFT-teknologiaan liittyvää täysin uutta osaamista, jota ei ole musiikin koulutusohjelmissa aiemmin opetettu. Uusiin osaamisvaatimuksiin tulisi kehittää tulevaisuudessa uusia palveluita, jotka auttaisivat muusikoita NFT-teknologian käyttöönotossa.

Uusien palveluiden tarvetta lähdin tarkastelemaan työpäiväkirjani avulla. Uudet palvelut muodostuivat opittavien asioiden ympärille.

Kaaviossa 1 on esitetty muusikoille suunnattavat uudet palvelut.



Kaavio 1. Kehitettävät palvelut

Kaavion ensimmäinen palvelu liittyy virtuaalivaluuttoihin. Muusikoille tulisi suunnata neuvonta- ja ohjauspalvelu, jossa keskityttäisiin virtuaalivaluuttojen perusasioihin. Neuvonnan tulisi keskittyä siihen, miten muusikko voi aloittaa virtuaalivaluuttojen käytön ja mitä asioita virtuaalivaluuttojen kanssa toimiessa on huomioitava.

Kysyin Lindbergiltä loppuhaastattelussa, oliko hänen helppo aloittaa virtuaalivaluuttojen käyttö kanssani. Lindberg korosti vastauksessaan, että roolini ohjaajana oli ollut merkittävä.

”Kyllä, ehdottomasti. Olin kuitenkin hieman pihalla noista jutuista, niin siinä olisi pitänyt itse ottaa hirveästi asioista selvää. Ja olisi ollut epävarmuus, että teinkö nyt oikein jne. Oli ihan ehdoton juttu, että olit ohjeistamassa. Oikeastaan opastit minut vaiheiden läpi. NFT-luominen tulisi tehdä ehkä vielä helpommaksi ja nämä palvelut varmaan vielä kehittyvätkin”.

Lindbergin vastaus tuki ajatuksiani muusikoille suunnattavista uusista palveluista ja erityisesti virtuaalivaluuttoihin painottuvasta tiedontarpeesta. Virtuaalivaluutat ovat se osa-alue, johon tulevaisuudessa palvelumuotoilun tulisi keskittyä.

Loppuhaastattelussa kysyin myös, oliko kokeilu muuttanut Lindbergin käsitystä virtuaalivaluutoista. Kokeilumme oli ollut Lindbergille ensimmäinen kerta, kun hän käytti virtuaalivaluuttoja. Virtuaalivaluuttoja Lindberg kuvaili mielenkiintoiseksi, ja hän oli muun muassa alkanut seurata virtuaalivaluuttojen kursseja.

Toinen kehitettävä palvelu liittyy NFT-teosten luomiseen. Muusikoille, jotka kuu-levat NFT-teknologiasta ensimmäistä kertaa, voi olla hankala ymmärtää, mitä myytävät NFT-teokset ovat. Loppuhaastattelun aikana kysyin Lindbergiltä, olisiko virtuaalivaluuttoihin liittyvälle neuvonnalle tilausta, jos muusikot lähtisivät tekemään NFT-teoksia. Lindberg näki tällaisen palvelun olevan tavallista tulevaisuudessa, ja se voisi kattaa virtuaalivaluuttojen lisäksi NFT-teosten ideoimisen sekä teknisen luomisen. Palvelu toimisi niin, että asiakas kertoisi, mitä haluaisi myydä NFT-teoksena, ja palvelu hoitaisi työvaiheet.

Kolmas kehitettävä palvelu liittyy NFT-kauppapaikkojen toimintatapoihin. Palvelu toisi vastauksia kysymykseen, miten löytää oikeat ostajat teoksille. Muusikko tarvitsee selkeät visuaaliset ohjeet, miten ohjeistaa faneja ostamaan myytävä teos NFT-kauppapaikasta. Muusikon lisäksi myös fanit on saatava käyttämään virtuaalivaluuttoja ja löytämään NFT-kauppapaikat. Kehitettävä palvelu muistuttaa muusikon brändin rakentamista sosiaalisessa mediassa. Sosiaalisen median brändin rakentamiseen liittyviä palveluita on jo olemassa, mutta nyt samankaltaista tarvittaisiin NFT-kauppapaikkoihin. NFT-kauppapaikkojen hakutoiminnot eivät välttämättä ole kovin toimivia. Muusikon tulisi saada NFT-teoksensa kauppapaikassa näkyviin, jotta teoksille löytyisi ostajia.

Suomalaiselle NFT-kauppapaikalle olisi myös tarvetta. Uskon kotimaisen sivuston nopeuttavan NFT-teosten yleistymistä kotimaisen musiikkibisneksen parissa. Suomalainen NFT-kauppapaikka voisi tarjota myös virtuaalivaluuttoihin liittyvää neuvontaa. Jos käytössämme olisi suomalainen NFT-kauppapaikka, uskon että tällä voisi olla vaikutusta myös virtuaalivaluuttojen käyttäjien määrään positiivisessa mielessä.



Uusien palveluiden kehittämisessä lähtökohtana tulisi olla käyttäjien tarpeiden ja todellisten ongelmien ymmärtäminen. NFT-tekniikan ymmärtäminen varmistaa, että uusien palveluiden kehittämisellä ratkaistaan oikeita ongelmia. Näitä palveluita kehittäessä tulisi huomioida käyttäjien eli muusikoiden tarpeet, tekninen toteutus ja palveluntuottajan liiketoiminnalliset tavoitteet. Kehitettävän palvelun tulisi olla yritykselle kannattavaa ja käyttäjälle hyödyllinen. (Koivisto, Säynäjäkangas ja Forsberg 2021, 50–51.)

Kolmas tutkimuskysymykseni oli ”mitä vaiheita NFT-teoksen luomiseen ja myyntiin liittyy?” Kokeilun vaiheista sain vastauksen tähän kysymykseen.

1. Valitse millaisen NFT-teoksen haluat luoda.
2. Etsi sopiva kauppapaikka ja luo tili kauppapaikkaan.
3. Avaa virtuaalivaluuttalompakko.
4. Osta tarvittavaa virtuaalivaluutusta.
5. NFT-teoksen luominen eli tiedoston lataaminen kauppapaikkaan ja teoksen ominaisuuksien määrittely.
6. Teoksen myyminen joko huutokauppana, kiinteänä hintana tai teoksen osoittaminen valmiille ostajalle.

Teoksen myynnin yhteydessä kauppapaikat voivat vaatia käyttäjältä vielä oston vahvistamista. Nämä vaiheet löytyivät kokeiluni kautta ja ne edustavat yhden NFT-kauppapaikan (OpenSea) työvaiheita. Samat vaiheet toistuvat kuitenkin myös muissa NFT-kauppapaikoissa, mutta eroavaisuuksia voi olla yksityiskohdissa.

## 7 Pohdinta

Tämä opinnäytetyön tekeminen kasvatti minua ammatillisesti. Työni aihe oli vieras vielä muutama vuosi sitten, mutta työn vuoksi lähdin tutustumaan virtuaalivaluuttoihin ja NFT-teoksiin laajemmin.

Työni tarve selkiytyi itselleni alkuhaastattelua analysoidessani. Sain käsityksen, että musiikkialan toimintatavat sääntelevät vahvasti muusikon toimeentuloa. Muusikolla itsellään voi olla rajalliset keinot muokata tulojensa muodostumispe-  
rusteita. Haastatteleman Tero Lindberg oli huolissaan nuorten soittajien työllis-  
tymisestä, kun alalla on vain tietyn verran töitä. Uusien tulonlähteiden kokeilu oli mielestäni tärkeää, ja se tuntui arvokkaalta koko musiikkialaa ajatellessani.

Olen tyytyväinen opinnäytetyöni rakenteeseen ja sen sisältöön. Pidän kiinni omasta näkemyksestäni työn sisällön suhteen ja olen tekemiini rajauksiin tyytyväinen. Yksi tällainen rajausvalinta koski julkaistavaa NFT-teosta. Kokeilussa tarkoituksena oli antaa esimerkki NFT-teoksesta, ja tahdoin sen olevan jokin muu kuin äänitiedosto. Tahdoin näin osoittaa, että muusikon tulonlähteenä voi-  
vat olla myös muut tuotteet kuin äänitteet. Tarkoitukseni oli näin ravistella pe-  
rinteistä ajatusmaailmaa, että muusikon ansainta tulee joko soittamalla tai opet-  
tamalla.

Opinnäytetyöprosessin alussa huomasin, etten kokenut itseäni tutkijaksi. Kokei-  
lun suunnittelu ja toteuttaminen olivat itselleni luontevampaa ja mieluisaa. Tutki-  
muskysymysten tarkennuttua pystyin löytämään kokeilun kautta itsestäni myös  
tutkijan. Jokin muutos omassa ajatusmaailmassani itseäni kohtaan tapahtui.

Opinnäytetyötä aloittaessani haasteena oli suomenkielisen tiedon löytäminen. Käytin lähteinä paljon englanninkielistä materiaalia, mutta tämä on mielestäni ongelmallista. Suomenkielinen materiaali virtuaalivaluutoista, lohkoketjuista ja NFT-teoksista auttaisi asioiden ymmärtämistä. Joitakin termejä oli myös määri-  
teltävä ja suomennettava, jotta pystyin kertomaan kokeilussa mukana olleelle

Lindbergille, mistä NFT-teknologiassa on kyse. Mielestäni olen onnistunut yhdistämään työssäni suomalaista ja englanninkielistä termistöä. Terminologian vakiintuminen Suomessa voi kuitenkin kestää vuosia, ja osa tässä työssä käyttämästäni termeistä voi muuttua.

Jonkin uuden asian tai ilmiön eturintamassa oleminen ei ole aina helppoa. Asian selvittäminen ja tutuksi tuominen vaativat paljon työtä. Sain huomata, että virtuaalivaluuttoihin ja NFT-teoksiin liittyvien asioiden selittäminen ei ole yksinkertaista. Aiheet vaativat ajattelumaailman laajentamista fyysisestä todellisuudesta kohti virtuaalitodellisuutta. Koin välillä turhautumista selvittäessäni NFT-teknologian ideaa muille. Asian uudelleen kertaaminen auttoi kuitenkin minua ymmärtämään, että aiheesta on tärkeää julkaista helposti ymmärrettävää tietoa. Tavoitteeni olikin, että tämä työ antaisi tietoa yksinkertaisessa muodossa niille, jotka haluavat tutustua aiheeseen. Tässä olen mielestäni onnistunut.

Kokeilun alkuvaiheessa en hahmottanut, miten suuri työ NFT-teoksen julkaisu olisi omalta osaltani. NFT-teoksen julkaisu kauppapaikassa ei ollut ajallisesti iso projekti, mutta valmisteluun käytetty aika yllätti minut. Uuden tiedon omaksuminen vaati paljon aikaa. Loppuhaastattelussa Lindberg kertoi, että läsnäoloni ja neuvoni olivat olleet hänelle tärkeitä kokeilun eri vaiheissa. Olin kiitollinen palautteesta ja siitä, että tekemästäni työstä oli ollut hyötyä.

Tutkimustulosten hyödynnettävyyttä ja jatkotutkimusten aihetta tulee peilata musiikkialan tämänhetkiseen tilanteeseen. Music Finland on toteuttamassa musiikkialan kasvustrategiahanketta, ja siihen liittyen on tekeillä musiikkialan tilannekuvan kartoitus. Tässä kartoituksessa oli alkuvuoteen 2022 mennessä noussut esiin musiikkialan ristiriitainen tilanne. Musiikkialalla polarisaatio on lisääntymässä. On huomattu, että hitin merkitys alalla korostuu, ja vain musiikkialan pieni kärki pystyy kaupallistamaan oman toimintansa. Yhä suuremman joukon on kuitenkin vaikeampi saada alalla järkevää tulovirtaa ja ansaintaa. Music Finland mainitsee, että alan on oltava avoin ja utelias uusille mahdollisuuksille. (Jalonen 2022.)

Tilannekuvan kartoitus vastasi myös omia pohdintojani. Musiikkialalla toimeentulo koostuu monesta eri lähteestä ja toisinaan tuloja voi olla haasteellista saada. Alalla toimivat voivat myös kokea, ettei tulojen suuruuteen pysty itse vaikuttamaan. Musiikkialan tulisi pyrkiä varmistamaan muusikoiden toimeentulo ja kehittämään ansaintamalleja. Toimeentulon muutokset vaatisivat kuitenkin alan vaikuttavilta toimijoilta muutosprosessia.

Muutosprosesseista on löydettävissä viisi toisiaan seuraavaa vaihetta. Nämä ovat herääminen, kokeileminen, kehittäminen, kasvattaminen ja vakiinnuttaminen. Ensimmäisessä vaiheessa kiinnostus aiheesta herää, ja sitä seuraava toinen vaihe tarkoittaa yksittäisiä projektikokeiluja. Kolmas vaihe, kehittäminen, tarkoittaa sisäisen osaamisen ja omistajuuden vahvistamista. Yksittäisten projektien sijaan keskitytään laajemmin asian kehittämiseen. Neljännessä vaiheessa, kasvattamisessa, asian laajempi hyödyntäminen alkaa. Vakiinnuttaminen tarkoittaa alan uudistumista ja palvelun hyödyntämistä laajassa mittakavassa. (Koivisto ym. 2021, 200–206.)

Koronaviruspandemian alussa ihmisillä oli halu palata takaisin normaaliin. Se ei kuitenkaan ole enää relevantti lause. Entistä normaalia ei enää ole, vaan alojen toimintatavat muuttuvat. Myös musiikkialan täytyy mennä eteenpäin. Musiikkialan murros tulee jatkumaan alustatalouksien mukana. Nykyinen musiikkialan kehitys on vienyt asioita enemmän siihen suuntaan, että alustatalouksien toimijat sanelevat ehdot muusikoille. Uskon, että monet alalla toimivat tahtoisivat saada päätäntävällän itselleen sekä enemmän taloudellista voittoa. NFT-teknologia voi toimia tässä mahdollistajana, mutta tämä vaatii yhteistä halua muuttaa musiikkialan toimijoiden rakennetta.

Mielestäni musiikkialalla tulisi läpikäydä muusikoiden toimeentuloa koskeva muutosprosessi. Oman työni näen olevan yksittäinen kokeilu NFT-teknologiasta. Yksittäisiä kokeiluja tarvitaan, jotta muusikoiden eri ansaintamahdollisuuksia pystytään selvittämään. Jatkotutkimuksen tarvetta näkisin erilaisten NFT-osten tarkastelussa. Musiikkialan tulisi selvittää, miten musiikin julkaisu NFT-muodossa toimii ja miten se eroaa nykyisistä julkaisupalveluista. Koska NFT-

teknologian käyttö musiikkialalla on vasta alussa, jatkotutkimusten aiheet tarkentuvat NFT-teknologian käytön kehittyessä.

Mielestäni uusia vaatimuksia musiikkialalla ovat brändäys, sosiaalisen median käyttö, tuotteistaminen sekä teknologian kehitys. Musiikkialan mukana olisi myös koulutusohjelmien syytä muuttua. On aiheellista pohtia, vastaako musiikin koulutusohjelma nykyisin alan vaatimuksia. Saavatko opiskelijat valmiuksia toimia työelämässä? Millaisia valmiuksia musiikkialalla toimiminen vaatii? Entä järjestetäänkö meillä riittävästi osaamisen päivittämistä myös musiikkialan opettajille? Nämä ovat kysymyksiä, joita tulisi musiikin tutkimuksissa tarkastella.

Uskon, että kiinnostus virtuaalivaluuttoja sekä NFT-teknologiaa kohtaan tulee nousemaan Suomessa uuden kirjallisuuden ja esimerkkien myötä. Ennakoin, että tiedon myötä yhä useampi musiikkialan ammattilainen kokeilee NFT-teoksia osana omaa toimeentuloaan. Mielenkiintoinen kysymys on, saako muusikko jonain päivänä tulonsa virtuaalivaluuttoina.

Haastattelujen vastaukset ja omat havaintoni kokeilusta vahvistivat näkemystäni siitä, että tarve selkeälle ja luotettavalle tiedolle virtuaalivaluutoista ja NFT-teknologiasta on suuri. Tämä opinnäytetyö vastaa hieman tähän tarpeeseen. Keräämääni tietoa tulisi visualisoida ja hioa tietoa palvelumuotoilun keinoin enemmän muusikoiden tarpeeseen. Osalla musiikkialalla toimivista on tietämystä virtuaalivaluutoista, mutta NFT-teknologian hyödyntämistä omassa toimeentulossa ei osata vielä nähdä.

Toivon, että tämä työ vie osaltaan musiikkialaa eteenpäin ja antaa esimerkin kokeilla rohkeasti uusia asioita. Toivon, että tämän työn avulla muusikoiden olisi helpompi tutustua NFT-teknologiaan ja saada aiheesta luotettavaa suomenkielistä tietoa. Onko muusikoiden uusi ansaintamalli juuri NFT-teknologia ja virtuaalivaluutat, sen näemme tulevaisuudessa.

## Lähteet

Aura, Vappu. 2022. ”Musiikintekijöiden työttömyys- ja sosiaaliturvassa viimein liikahduksia eteenpäin.” *TeoStory-lehti*, julkaistu 16.2.2022. <https://www.teosto.fi/teostory/musiikintekijoiden-tyottomyys-ja-sosiaaliturvassa-viimein-liikahduksia-eteenpain/>

Björk, Nicolas. 2020. ”Henkilöbrändin rakentamisen uudet alustat artistille.” Kandidaatintutkielma, Oulun yliopisto. <http://jultika.oulu.fi/files/nbnfioulu-202006042269.pdf>

Dowling, Michael. 2021. ”Is non-fungible token pricing driven by cryptocurrencies?” *Finance Research Letters* 44. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1544612321001781>

Fatemi, Falon. 2022. ”Here's How NFTs Could Define The Future Of Music.” *Forbes*, julkaistu 24.2.2022. <https://www.forbes.com/sites/falonfatemi/2022/01/24/nfts-and-the-future-of-music/?sh=46429a6e5677>

Finlex 2012. Laki Taiteen edistämiskesuksesta. Luettu 1.2.2022. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120657>

Futucast. 2021. *Onko NFT vain rikkaiden järjetön spekulointi kohde, Jyri Engeström?* Helsingin Sanomien Podcast. Julkaistu 15.11. <https://www.hs.fi/vision/art-2000008406204.html>

Günther, Kirsi ja Hasanen Kirsi 2022. Tutkimuksen suunnittelu. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-prosessi/tutkimuksen-suunnittelu/> (Luettu 25.3.2022.)

Hallamaa, Teemu. 2021. ”Miten teoksesta tulee kryptotaidetta – Teimme uutisesta NFT:n.” *Yle*. Julkaistu 20.3.2021. <https://yle.fi/uutiset/3-11847087>

Hirvi-Ijäs, Maria, Tiina Kautio, Ari Kurlin, Kaija Rensujeff ja Sakarias Sokka. 2019. *Taiteen ja kulttuurin barometri 2019. Taitelijoiden työ ja toimeentulon muodot*. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus CUPORE verkkojulkaisu 57. julkaistu maaliskuu 2020. [https://www.cupore.fi/images/tiedostot/2020/taiteen\\_ja\\_kulttuurin\\_barometri\\_2019.pdf](https://www.cupore.fi/images/tiedostot/2020/taiteen_ja_kulttuurin_barometri_2019.pdf)

Hissong, Samantha. 2021. ”A Field Guide to Music’s Potential Crypto Boom.” *RollingStone*. Julkaistu 4.2.2021. <https://www.rollingstone.com/pro/features/music-crypto-blockchain-nfts-guide-1116327/>

Hissong, Samantha. 2021. "Kings of Leon Will Be the First Band to Release an Album as an NFT". *RollingStone*. Julkaistu 3.3.2021. <https://www.rollingstone.com/pro/news/kings-of-leon-when-you-see-yourself-album-nft-crypto-1135192/>

Hyvärinen, Matti, Eero Suoninen ja Jaana Vuori. 2022. Haastattelut. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/> (Luettu 25.3.2022.)

Hyppänen, Antti. 2021. "NFT-markkina on hurjassa kasvussa." *Sijoitustieto*. Julkaistu 7.9.2021. <https://www.sijoitustieto.fi/sijoitusartikkelit/nft-markkina-hurjassa-kasvussa>

Jalonen, Jani. 2022. "Kasvustrategian tilannekuva: Musiikkialan kasvu on tienhaarassa." *Music Finland*. Julkaistu 16.3.2022. <https://musicfinland.fi/fi/kuulumisia/kasvustrategian-tilannekuva-musiikkialan-kasvu-on-tulossa-tienhaaraan>

Johansson, Patrik, Mikko Eerola, Antti Innanen ja Juha Viitala. 2019. *Lohkoketju: Tiekartta päättäjille*. Helsinki: Alma Talent.

Juhila, Kirsi. 2022. Teemoittelu. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/teemoittelu/> (Luettu 28.3.2022.)

Kaikkonen, Henri ja Sofia Wang. 2021. "Mitä ovat NFT:t ja mikä on niiden merkitys tekijänoikeuden tai sopimusten kannalta?" *Alma Talent*. Julkaistu 13.10.2021. <https://pro.almatalent.fi/article/mita-ovat-nftt-ja-mika-on-niiden-merkitys-tekijanoikeuden-tai-sopimusten-kannalta-2/18323>

Kaiku Entertainment. 2021. "Eturivin artistilta uusi aluevaltaus: Mariskan Mestari-piirroksen teksti on nyt myynnissä NFT-teoksena". Julkaistu 6.10.2021. <https://www.kaikuentertainment.fi/uutisoinnit/2021/10/6/eturivin-artistilta-uusi-aluevaltaus-mariskan-mestari-piirroksen-teksti-on-nyt-myyynniss-nft-teoksena>

Kallio, Aku. 2022. Litterointi. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-prosessi/litterointi/> (Luettu 25.3.2022.)

Kallionpää, Katri. 2022. "Basisti Kaisa Mäensivu vei uuden kappaleensa virtuaalimaailman kuumimpaan villitykseen NFT:hen - Haluan olla mukana alusta saakka." *Helsingin Sanomat*. Julkaistu 18.2.2022. <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000008622271.html>

Kay, Grace. 2021. *Selling crypto art can come with huge hidden fees, leading some people to lose hundreds of dollars*. Insider. Julkaistu 14.3.2021.

[https://www.businessinsider.com/nft-investing-crypto-art-what-is-a-gas-fee-explained-2021-3?utm\\_medium=referral&utm\\_content=topbar&r=US&IR=T](https://www.businessinsider.com/nft-investing-crypto-art-what-is-a-gas-fee-explained-2021-3?utm_medium=referral&utm_content=topbar&r=US&IR=T)

Keskitalo, Juho. 2018. ”Sosiaalinen media ja musiikkibisnes: Pitääkö artistin nykyään olla sekä muusikko että jatkuvasti esillä oleva viihdyttävä?” *YLEX*. Julkaistu 2.8.2018. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/08/02/sosiaalinen-media-ja-musiikkibisnes-pitaako-artistin-nykyaan-olla-seka-muusikko>

Koistinen, Tommi. 2021. ”NFT-taide ja -keräily: Mitä kaikkea on tarjolla?” *Bitcoinkeskus*. Julkaistu 16.3.2021. <https://bitcoinkeskus.com/nft-taide-keraily/>

Koivisto, Mikko, Johanna Säynäjäkangas ja Sofia Forsberg. 2021. *Palvelumuotoilun Bisneskirja*. Helsinki: Alma Talent.

Laakso, Janne. 2022. ”Kaikkien aikojen ensimmäisen tviitin myynyt nft-kauppa-  
paikka Cent keskeytti kaupankäynnin.” *Talouselämä*. Julkaistu 14.2.2022.  
<https://www.talouselama.fi/uutiset/kaikkien-aikojen-ensimmaisen-tviitin-myynt-nft-kauppapaikka-cent-keskeytti-kaupankaynnin/c58b5869-cd0b-4bf2-86fa-795abccb33a1>

Laitinen, Pauliina. 2021. ”Kryptotaide sai vauhtia koronasta.” *Taloustaito*. Julkaistu 26.3.2021. <https://www.taloustaito.fi/vapaalla/kryptotaide-sai-vauhtia-koronasta/#d94b6d76>

Luovan työn tekijät ja yrittäjät. 2021. *Lausunto Eduskunnan sivistysvaliokunnalle*. Luettu 15.11.2021. <https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaaisuMeta-tieto/Documents/EDK-2021-AK-345880.pdf>

Martén, Meiss. 2017. ”Digital rights management-blochain and digital music content management.” Master’s Thesis, Jyväskylän yliopisto.  
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/56471/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201712204828.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Metropolia Ammattikorkeakoulu. 2022. ”Musiikin tutkinto-ohjelma.” Luettu 25.3.2022. <https://opinto-opas-uusi.metropolia.fi/88094/fi/29/70424>

Muikku, Jari. 2021. ”Pelastaako NFT musiikkibisneksen?” *Musiikkikustantajat MPA Finland*. Julkaistu 18.3.2021. <https://www.musiikkikustantajat.fi/2021/03/18/pelastaako-nft-musiikkibisneksen/>

Music Finland. 2021. ”Musiikkialan tilannekuva päivitty 11/2021: Epävarmuus leimaa tulevaisuutta.” Julkaistu 24.11.2021. <https://musicfinland.fi/fi/tutkimukset/musiikkialan-tilannekuva-p%C3%A4ivitty-11-2021-ep%C3%A4varmuus-leimaa-tulevaisuutta>

Muusikkojen liitto. 2018. ”Tutkimus: musiikin suoratoistopalvelujen kuukausimaksut olisi mahdollista kohdentaa niille artisteille ja tekijöille, joiden musiikkia



kuluttaja kuuntelee” Julkaistu 21.2.2018. <https://www.muusikkojenliitto.fi/tutkimus-musiikin-suoratoistopalvelujen-kuukausimaksut-olisi-mahdollista-kohdentaa-niille-artisteille-ja-tekijoille-joiden-musiikkia-kuluttaja-kuuntelee/>

NorthCrypto Oy 2022. Mikä on lohkoketju? Luettu 30.3.2022. <https://www.northcrypto.com/fi/about/blockchain>

Närhi, Jaakko. 2022. ”Virtuaalisista omistusoikeuksista on kasvanut lähes 40 miljardin euron markkina, nyt lehtijutusta otettu kuva voi maksaa yli miljoonan”. *Helsingin Sanomat*. Julkaistu 4.1.2022. <https://www.hs.fi/talous/art-2000008516679.html>

Näsänen, Aleks. 2019. *Suomalaisen sessiomusiikon työnkuvan muutos 1980-luvun lopulta nykypäivään*. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto. <https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/149276/opinn%c3%83%c2%a4ytety%c3%83%c2%b6.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2021. *Taiteen ja kulttuurin valtionavustuksiin perustuva rahoitus*. Luettu 20.11.2021. <https://okm.fi/valtionavustukset>

Partanen, Rauli. 2021. ”Uusi aineeton NFT-kauppa pyörii – onko meillä liikaa rahaa?” *Verde*. Julkaistu 20.3.2021. <https://verdelehti.fi/2021/03/20/uusi-aineeton-nftkauppa-pyorii-onko-meilla-liikaa-rahaa/>

Pokkinen, Lottaliina. 2020. *Musiikon sopimusopas*. 3. uudistettu painos. Art House Oy/Tietosanoma.

Pokkinen, Lottaliina. 2017. *Artisti maksaa. Neuvotteluopas luoville aloille*. Otava.

Rautiainen, Pauli ja Taija Roiha. 2015. *Taidealojen korkeakoulutus Suomessa*. Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämistätiö Cuporen verkkojulkaisuja 30. Helsinki. [https://www.cupore.fi/images/tiedostot/taidealojen\\_korkeakoulutus\\_suomessa.pdf](https://www.cupore.fi/images/tiedostot/taidealojen_korkeakoulutus_suomessa.pdf)

Rensujeff, Kaija. 2003. *Taiteilijan asema – Raportti työstä ja tulonmuodostuksesta eri taiteenaloilla*. Taiteen keskustoimikunnan julkaisuja N:O 27. Helsinki. <https://www.taike.fi/documents/10921/1094274/Rensujeff+27+03.pdf/2d44d75d-c05a-4c57-a771-8ed1e0ed648b>

Rhino Horns Oy. 2022. *Tero Lindberg*. Luettu 25.3.2022. <https://www.terolindberg.com/suomeksi>

Soon, Mikko. 2022. ”Blogi: Mikä ihmeen NFT?” NorthCrypto Oy. Julkaistu 8.4.2022. <https://www.northcrypto.com/announcement/mika-ihmeen-nft>

Suomen musiikkioppilaitosten liitto 2022. Musiikinopetus Suomessa. Luettu 25.3.2022. <https://www.musicedu.fi/musiikin-opetus-suomessa/>

Teosto. 2019. Tilitykset nopeammin musiikin tekijöille – Teosto pilotoi uutta teknologiaa yhdessä Revelatorin ja BMATin kanssa. Julkaistu 11.9.2019. <https://www.teosto.fi/tilitykset-nopeammin-musiikin-tekijoille-teosto-pilotoi-uutta-teknologiaa-yhdessa-revelatorin-ja-bmatin-kanssa/>

Teosto. 2020. ”Tekijänoikeuskorvausten odotetaan laskevan kansainvälisesti jopa 3,5 miljardia euroa vuonna 2020.” Julkaistu 28.10.2020. [https://www.teosto.fi/tekijanoikeuskorvausten-odotetaan-laskevan-jopa-35-miljardia-euroa-vuonna-2020/?post\\_date=20201028142926](https://www.teosto.fi/tekijanoikeuskorvausten-odotetaan-laskevan-jopa-35-miljardia-euroa-vuonna-2020/?post_date=20201028142926)

Teosto.2022a. Tutkimuksen ja tilastot. Luettu 8.2.2022. <https://www.teosto.fi/ajankohtaista/tutkimukset-ja-tilastot/>

Teosto. 2022b. Musiikkialan ja kulttuurin avainlukuja. Luettu 8.2.2022. <https://www.teosto.fi/ajankohtaista/tutkimukset-ja-tilastot/musiikkialan-ja-kulttuurin-avainlukuja/>

Teosto. 2022c. Tietoa Teostosta. Luettu 8.2.2022. <https://www.teosto.fi/tietoa-teostosta/>

Tuomi, Jouni ja Anneli Sarajärvi. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Valtioneuvosto. 2021. ”Työryhmä: Rahapeliuotot valtion budjettiin ja edunsaajat menokehyksiin.” Julkaistu 26.2.2021. <https://valtioneuvosto.fi/-/1410845/tyoryhma-rahapeliuotot-valtion-budjettiin-ja-edunsaajat-menokehyksiin>

Verohallinto. 2022. ”Ilmoita virtuaalivaluutoista saadut tulot.” Luettu 25.3.2022. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/virtuaalivaluutat/>

Wikipedia. 2022. CryptoPunks. Luettu 25.2.2022. <https://en.wikipedia.org/wiki/CryptoPunks>

Young, Martin. 2021. “Are NFTs being used for money laundering? Yes, they are, claims Mr. Whale.” Cointelegraph. Julkaistu 13.8.2021 <https://cointelegraph.com/news/are-nfts-being-used-for-money-laundering-yes-they-are-claims-mr-whale>

## Liitteet

### Suostumus tutkimukseen osallistumisesta



#### Suostumus tutkimukseen osallistumisesta

**Tutkimuksen nimi:** *Muusikon uudet ansaintamallit*- NFT-tekniologiasta uusia ansaintamalleja muusikoille? **Tutkimuksen toteuttaja:** Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, Aili Tervonen, Ohjaaja Annu Tuovila

Minua NIMIÄ on pyydetty osallistumaan yllämainittuun tutkimukseen, jonka tarkoituksena on selvittää NFT-tekniologian mahdollisuudet uutena ansaintamallina musiikkialalla työskentelevälle. Tarkoitus on selvittää, voisiko NFT-tuote tuoda uuden tulonlähteen musiikkialalla työskentelevälle.

Olen saanut tutkimustiedotteen ja ymmärtänyt sen. Tiedotteesta olen saanut riittävän selvityksen tutkimuksesta, sen tarkoituksesta ja toteutuksesta, oikeuksistani sekä tutkimuksen mahdollisesti liittyvistä hyödyistä ja riskeistä. Minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut riittävän vastauksen kaikkiin tutkimusta koskeviin kysymyksiini.

Olen saanut tiedot tutkimukseen mahdollisesti liittyvästä henkilötietojen keräämisestä, käsittelystä ja luovuttamisesta ja minun on ollut mahdollista tutustua tutkimukseen liittyvään tietosuojaselosteeseen.

Minua ei ole painostettu eikä houkuteltu osallistumaan tutkimukseen.

Minulla on ollut riittävästi aikaa harkita osallistumistani tutkimukseen.

Ymmärrän, että osallistumiseni on vapaaehtoista ja että voin peruuttaa tämän suostumukseni koska tahansa syytä ilmoittamatta. Olen tietoinen siitä, että mikäli keskeytän tutkimuksen tai peruutan suostumukseni, minusta keskeyttämiini ja suostumukseni peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Allekirjoituksellani vahvistan osallistumiseni tähän tutkimukseen.

Jos tutkimukseen liittyvien henkilötietojen käsittelyperusteena on suostumus, vahvistan allekirjoituksellani suostumukseni myös henkilötietojeni käsittelyyn. Minulla on oikeus peruuttaa suostumukseni tietosuojaselosteessa kuvatulla tavalla.

\_\_\_\_\_

Allekirjoitus: \_\_\_\_\_

Nimenselvennys: \_\_\_\_\_

Alkuperäinen allekirjoitettu tutkittavan suostumus sekä kopio tutkimustiedotteesta liitteineen jäävät tutkijan arkistoon. Tutkimustiedote liitteineen ja kopio allekirjoitetusta suostumuksesta annetaan tutkittavalle.

